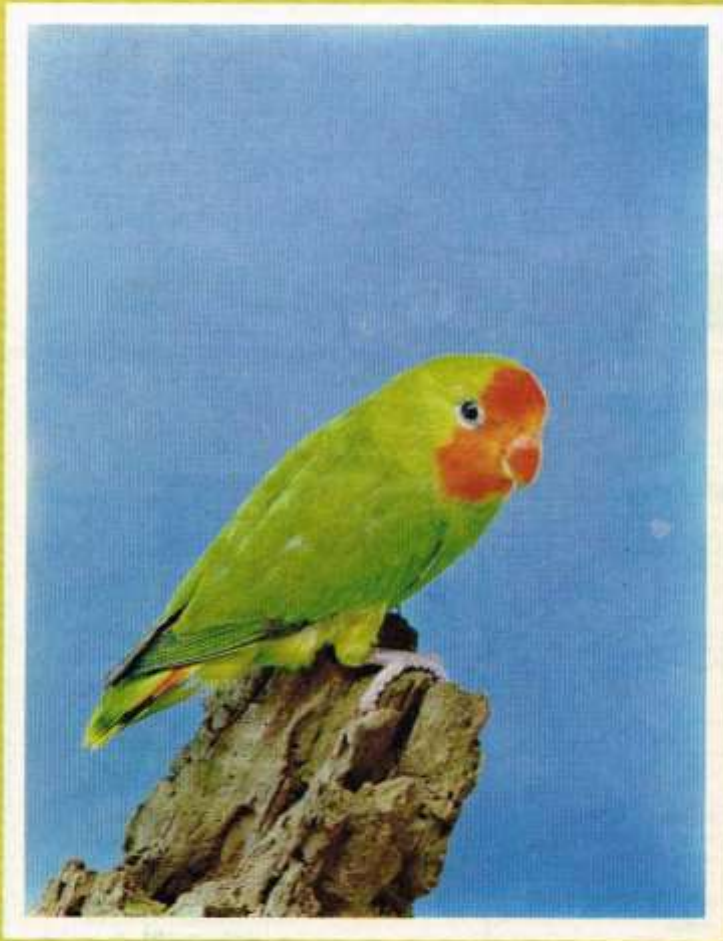

ONZE VOGELS

30e JAARGANG No. 8, AUGUSTUS 1969

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

CeDe
EI
VOER

door samenstelling uit
hoogwaardige grondstoffen en
voortdurende kwaliteitscontrole
is CeDe eivoer het aangewezen
kweekvoer voor jonge vogels.

gratis monster bij uw winkelier.

CeDe VOGELVOEDERS
TILBURG

Tegen HAPZIEKTE

H.K. 333

H.K. 333 tegen de gevaarlijke en besmettelijke
geeuw-, gaap of hapziekte.
Wacht niet, dan is genezing niet meer mogelijk.

Dhr. Jansen-Wulfers, Keurmeester, Van Nesstr.
Arnhem: „Met H.K. 333 heb ik verschillende vo-
gels behandeld, die de hapziekte hadden. De
tweede dag reeds waren ze zonder uitzondering
al een stuk opgeknapt en na een week weer
kernegezond.“

•GECO-Labor. Venlo. Gratis folders.

Het adres voor kweekvogels . . .

Spitsstaartamadines, Binsen, Gordelgrasvinken,
Blchenow, enz. enz. Goulds, Zilverkwartels,
Zilverduifjes, Dwergkwartels, Australische Par-
kieten, Baraband, Prachtrosella, Stanley,
Roodrug, Gele Roodrug, Bourka, Turquoise,
Pennant, Blaskoop, enz. Verder alle soorten
Zebra-vinken, Kwartels, Kakatoes, div. Pape-
gaaien. Tamme grijze papegaaien met kooi.

Tevens deze soorten gevraagd of ruil.
Wij vragen speciaal Australische prachtvinken.

A. P. v. GILS

Oranjeplein 21, GOIRLE bij Tilburg

Tel. (04247) 15 79

's Woensdags gesloten

VOGELLIEFHEBBERS

lezen maandelijks

De Vogelwereld

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op min-
stens 48 blz. en bevat steeds artikelen over
kanaries, exoten, parkieten en inheemse vogels
en is regelmatig geïllustreerd met prachtige
kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met sep-
tember) f 9,— per jaargang, te storten op post-
giro 115834 i.n.v. de Vogelwereld, Caronstraat
70, Hoboken.

Amerik, elektrisch
kwartelbroed-
mach, voor ca.
18 eitjes,
met handleiding
franko

f. 27,-

inkl. B.T.W.

VAN WAARDHUIZEN

Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30837

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:

enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

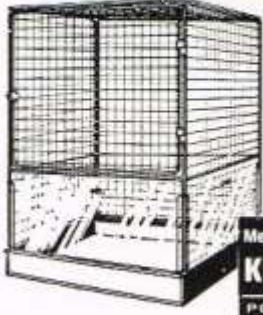

NIEUW!

PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!
Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO - DIVISION
POSTBUS 52 76 ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijelijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**
Naam:
Adres:
Plaats:

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

W. ROUPPE VAN DER VOORT

HET ORIGINELE

natuurlijke pigmento liquido voor rode kanaries

IS

Necareco

Het is het niet te overtreffen Italiaanse product, gebruikt door kwekers in de gehele wereld, dat honderden imitaties op de markt heeft.

Vraagt Uw leverancier om het product in de originele verpakking van 30 of 170 cc.

HET IS EEN PRODUCT GEGARANDEERD DOOR HET MERK ANON - LORNE (ITALIË)

WILT U VOLOP GEZONDE JONGEN KWEKEN

breng dan reeds in najaar en winter Uw kweekvogels in topconditie met

KRACHTVOER „K.K.”

Met ontsloten zetmeel en volledig ge-vitamineerd.

**LICHTER VERTEERBAAR
HOGERE VOEDINGSWAARDE
LANGER RUL EN HOUDBAAR**

Nu ook verkrijgbaar in samenstelling

**MET ZUIVER
PLANTAARDIGE CAROTEEN**

voor alle roodfactorige vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.
Vraagt gratis monster en folder bij

**FA. JAN D. KAPELLE & ZN.
DEVENTER - TEL. 05700 - 1 39 27
Postbus 2**

Jssel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telef. (04709)-1264.

2e Penningmeester: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

Leden: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Wairaven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom,
Postbus 74, gironr. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.00-17.30 uur.
Zaterdag gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling. Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling
Binnenland f 10,— per jaar
Buitenland f 11,— per jaar
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie. Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 280640*.

340

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

30e jaargang, no. 8, augustus 1969
oplage 45.000 ex.

Redactie: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11,
Bergen op Zoom, tel. (01640) 6314. P. Rijnders,
De Bilt. Chr. Wairaven, Abt Ludolfweg
136, De Bilt, tel. (030) 761208.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 1 september 1969

INHOUDSOPGAVE

pag.

De zwartmasker roodbekwever	341
De javaanse koolnees	344
Gloster-kanaries in Engeland	345
De kindertjesbrengers	347
Kleurkanarievererving (16)	348
Zwartbekjes	351
Ervaringen met de goudvoorhoofdbladvogel	353
De vliegende vogel, die niet vooruit komt	354
Lezers schrijven, de bastaardkweek	355
Reuzen onder de papegaaien: ara's	356
Onkruidzaden	357
Het kweken van harzer zangkanaries	358
Roodmaskerdwergpapegaai	359
De roodborst	360
De blauwoordwergpapegaai	361
De (goud)groene kanarie	363
Parelhoenders	365
Vogels in de stad	366
Ervaringskrabbels	368
De waterspreeuw	370
Ringbestelling 1970	372
Nuttige wenken bij de kanariekweek	374
De torenvalk	376
De arenduil	378

Voorpagina: *Agapornis Pullaria*, zie art. op pag. 359.

Wissel

De

Robin L. Restall

DE ZWARTMASKER ROODBEK- WEVER

Ik heb twee of drie keer Zwartmasker Roodbekwevers gehad. In feite waren het de eerste vogels, die ik als jongen hield. Ik kan mij herinneren hoe ik hun beschrijving in het boek van Alec Brooksbank las en ik besloot dat ik deze exemplaren eenvoudig moest kopen. Ik had juist mijn eigen kleine volière voltooid van ongeveer 2,50 m lang, 1,25 m breed en 1,50 m hoog. Deze was in twee delen: een open beplante vlucht en een nachthok. Ik bleef passages van Brooksbank lezen en herlezen en kwam steeds weer op de Zwartmasker Roodbekwever en in mijn hoofd gingen allerlei visioenen om van roodgekleurde vogels, die druk bezig waren overal nesten te bouwen en mijn familie en vrienden, maar vooral mijzelf, bezig hielden met hun wonderbaarlijke gedragingen. In die tijd van het jaar was het niet mogelijk om de vogels op kleur te kopen en er was slechts één handelaar in Londen die enige koppels had die zeer slecht in de veren zaten, maar ik ging er naar toe om te zien wat ik kon kopen. En ik kwam thuis met een kleine kartonnen doos met mijn „echte paartje“ musachtige wevers onder mijn arm geklemd.

Na ongeveer een jaar moest ik wel toegeven dat het twee poppen waren en dat geen enkele hoop of blind geloof in staat zou zijn hen op kleur te doen komen. Het was natuurlijk ook niet verrassend dat zij mij nooit boeiden met een staaltje van wonder-

baarlijk weven, en het aanzien van de vogels bezorgde mij een knauw, die slechts langzaam in de loop der jaren hersteld werd.

Een nieuw paar, met een echte man, maakte weer een beetje van het verlies goed, maar zij deden eigenlijk nooit iets opzienbarends en geen enkel nest waar zij aan begonnen waren, werd ooit afgebouwd. Ik gaf deze hopeloze in de rui zijnde gevallen liever een onderdak dan ze om te laten komen. In meer recente jaren heb ik de Zwartmasker Roodbekwever gezien in de Londense dierentuin in een grote volière. Er waren meerdere exemplaren samen met andere wevers.

Zij zijn een bruisend en levendig stel voortdurend bezig schommelende ballen te weven, die in de hoeken en aan het dak van de buitenvlucht hingen. Wanneer men de Zwartmasker Roodbekwever in een zo ideale omgeving ziet met de meeste van zijn soortgenoten, kan hij aantrekkelijk zijn ofschoon hij wel saai is, maar niettemin zijn het interessante en onderhoudende vogels.

Het is een vogel met veel namen. Voor de systematicus is het een *Quelea quelea*, voor de vogelkundige is het de Zwartmasker Roodbekwever en voor de vogelkweker is het de Roodbek *Quelea*, terwijl de naam die aan de kop van dit artikel genoemd wordt het meest gebruikt wordt door handelaars en in de literatuur betreffende vogelkweek.

In de natuur is het een erge probleemvogel als hij in groepen van meer dan een miljoen vogels uitzwermt en geweldige schade aan de oogsten aanricht. Het is hoofdzakelijk een vogel, die zich ophoudt in het struikgewas en op grasvlakten wat blijkt uit het feit dat hij zich met graszaden voedt. De vogels komen ongeveer overal voor waar zij in de natuur een aantrekkelijke woonplaats hebben. Ik zeg met opzet „ongeveer” omdat de vogels in droge seizoenen door gebrek aan voedsel bij duizenden sterven.

In het droge seizoen komt de vogel voor in gebieden waar zoveel gras groeit dat ze in andere perioden van het jaar voldoende droge zaden voor het oppikken hebben, wat soms kan duren van het einde van een nat seizoen tot en met het begin van het volgende.

De Zwartmasker Roodbekwever komt eigenlijk in heel Afrika voor waar ten Zuiden van de Sahara maar een passende woonplaats is.

Dr. Bannerman stelt dat de roodbekwever-stand in West-Afrika een beetje onzeker is, want ofschoon hij in veel streken tussen Senegal en het Chadmeer in half-droge en grasachtige vlakten geregistreerd is, is hij niet gezien in de grote aantallen waarmee men hem tegenkomt in de Soedan en Oeganda. Er zijn vier rassen: *Quelea quelea quelea* komt men tegen van Senegal aan de westkust tot Bornu terwijl men in de Soedan en Oost-Afrika de *Quelea quelea aethiopiae* aantreft en in het Zuiden de *Quelea quelea lathami*.

mussenpoppen lijkt. Bij de volwassen *Quelea quelea* man is het voorhoofd, de zijkanten van het kopje, de kin en de keel zwart, of een donkerbruin-achtig zwart. De hoeveelheid en omvang van het zwart varieert enorm en komt bij sommige vogels in het geheel niet voor. Dit laatste type, dat bekend is als de „wit-koppige” variëteit werd ooit gezien als apart ras en werd Russ-wever genoemd. Ward suggereert dat er een direct verband is tussen de donkere kleur en het formaat, hoe minder zwart de kop is, hoe groter de vogel zou zijn.

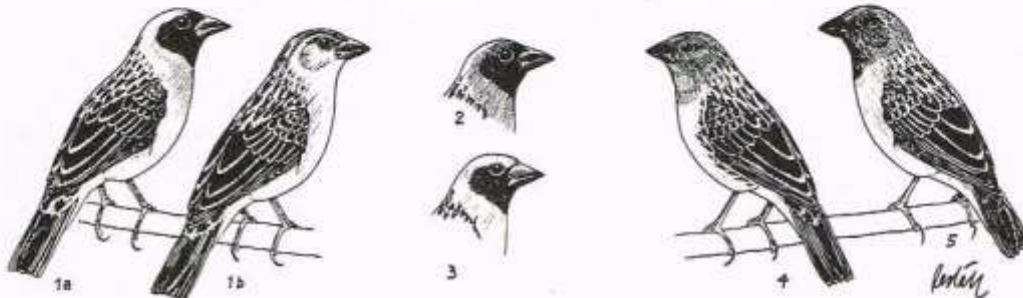
De *Quelea quelea aethiopicus* is identiek aan de bovenomschreven vogel, maar gewoonlijk met een helder voorhoofd. Verder is de vogel geelachtig, terwijl het midden van de vleugelveren en de staart aan de zwarte kant zijn.

De snavel is rood, de ogen donkerbruin met een roodachtig ooglid en de poten zijn bleek hoornachtig. Het geelachtige op de borst heeft een roze tint en bij goed getekende vogels is dat effect erg aantrekkelijk.

Bij de *Quelea quelea lathami* loopt het zwarte masker door over de snavel zoals bij de *Quelea*, maar de onderste delen zijn duidelijk gemaskeerd. Het geelachtige komt alleen op de borst voor en gewoonlijk heel veel roze-rood, meer dan bij de twee andere soorten. De onderzijde is grijsachtig.

Onvolwassen vogels zijn precies als mannen in de rui en volwassen poppen.

Ward beschrijft de voeding van de soorten uitvoerig, nl. meer dan 40 pagina's. Hij ontdekte dat 70%

1a. Man zwartmasker roodbekwever *quelea quelea quelea*
1b. volwassen pop
2. Man q.q. *lathami*

3. Man q.q. *aethiopicus*
4. *Q. cardunalis*, een kleinere vogel met rode kop en zwarte snavel
5. *Q. crythropeus*

In de tekening bij dit artikel heb ik alle leden van het *Quelea*-geslacht geschetst en aan het einde heb ik korte notities toegevoegd met betrekking tot de andere soorten. Ik zal mij echter beperken tot een detail-beschrijving van de *Quelea quelea* omdat die tenslotte het onderwerp van dit artikel vormt.

Hij is ongeveer 15 cm. lang, heeft ruwweg het postuur en formaat van een mus, maar misschien een beetje slanker. De pop komt het hele jaar waarschijnlijk meer de omschrijving „mus-achtig” toe, dan welke andere soort dan ook, omdat zij erg op

van het zaad dat zij eten uit sorghum en rijst bestaat, zowel gekweekte als uit het wild. Ten tijde van de moessons, als het gras gaat groeien, eet de roodbekwever het groeiende gras en dit is ook de tijd dat het broedseizoen begint. De jongen worden in de eerste dagen van hun leven met insecten gevoed, maar die worden snel vervangen door groenvoer, in hoofdzaak bloeiende zaadbollen. In de literatuur wordt gewoonlijk aangeraden om een mengsel van millet en kanariezaad te geven — een parkieten-mengsel in feite. Ik kan dit uit persoonlijk

ke ervaring onderschrijven en andere publicisten zijn het hier ook mee eens.

Ward stelt dat insecten-voedsel van geen enkele betekenis is als het om het stimuleren van het broeden gaat en het ziet er zelfs naar uit, dat het bij het opfokken niet eens essentieel is. De hoeveelheid daglicht in combinatie met regen en de nieuwe overvloed van ongerijpte zaden vormen samen zo goed als zeker de aansporing voor de broed, waarbij het voedsel de kritische factor is. In een voliëre lijkt het mij beter een wat gevarieerder dieet te geven dan een parkieten-mengsel door b.v. ook paddy en haver te geven (eventueel in een apart bakje). Op de vloer van de buitenvlucht zou ik onkruidzaden en een kanarie-mengsel strooien. Voor zover mogelijk moeten vers gras en geweekte trosgierst gegeven worden, zeker als de vogels aan het nestelen zijn. Meelwormen en maden worden wel gegeten maar zijn niet nodig; in een buitenvoliëre vinden ze bijna zeker voldoende voedsel voor de jongen.

Zoals ik al eerder heb gezegd worden de meeste auteurs enthousiast als zij het over het weven hebben. In feit is hun vlijt indrukwekkender, want de kwaliteit is niet te groot. Veel nesten worden aan hun lot overgelaten als ze nog maar half klaar zijn, veel worden er uit elkaar getrokken om zo materiaal te leveren voor nieuwe pogingen. Lange stengels worden geweven in het gaas van de voliëre en vaak is de totaalindruk erg onordelijk. Om te beginnen moet veel nestmateriaal verstrekt worden, zoals lang breed gras, raffia (geweekt en droog), bladen enz. Verder is het aan te raden dat de voliëre ruim is en met op een open plaats flink wat takken met de bedoeling om het bedrijf daar te concentreren.

Het mannetje is de belangrijkste bouwer en hij wordt door zijn partner geholpen, door stengels af en aan te dragen en ze in het nog al los geweven nest te brengen en ze er net zo weer uit te dragen.

Het nest is zo goed als bolvormig met aan een kant een opening, het geheel is nogal los, maar stevig in elkaar gezet. Shore-Bailey merkte op, dat meerdere paren dicht bij elkaar in hetzelfde bosje bouwen met een aanhoudende kwetterende ruzie.

Een paar nestelde in de dierentuin van Chester in een heg en na 10 dagen broeden en een „lange periode“ (slechts 12 dagen) in het nest, vlogen de jongen uit. Zij leken precies op hun moeder. Het nietige nest bevatte vier jongen en werd later als slaapplek gebruikt.

Zwartmasker Roodbekwevers zijn sterk als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, dan kunnen ze 's winters beslist in de buitenvoliëre blijven. Wel moet het nachthok droog en tochtvrij zijn. Ze moeten hierin gedreven worden, tenzij zij slapen onder altijd groene beschutting.

Voor zover ik ze meegemaakt en gezien heb, zijn het geen agressieve vogels. Het kwetteren en kebbelen dat ze doen in een groep is heel normaal en kan helemaal geen kwaad. In feite is het misschien zelfs zo, dat het andere vogels behoedt voor de ui-

tingen van overvloedige energie van de zijde van de wevers.

Ik heb mijn wevers samen met kleine zaadetende tropen gehouden en ik geloof, dat dat uiteindelijk beslissing met betrekking tot het huisvesten van verschillende vogels samen aan de liefhebber moet worden overgelaten.

BOEKENNIEUWS

Van het Ziemsen Verlag (4600 Wittenberg Lutherstadt, D.D.R.) ontvingen wij een nieuwe uitgave in de „Neue Brehm-Bücherei“, getiteld „Der Raufusskauz“.

Auteur van dit werkje over de ruigpootuil is **Robert März**, die meer dan 25 jaar een studie van deze vogel heeft gemaakt. Het is dan ook een gedegen werk geworden, waarin alles over de ruigpootuil - die overigens in Nederland niet voorkomt - uit de doeken wordt gedaan. Een groot aantal foto's en tekeningen verlevendigen dit interessante boekje, dat slechts 3,30 Oostduitse Marken kost.

Bij het Kosmos Verlag (Postfach 640, 7000 Stuttgart 1) verscheen een nieuw boekje over grasparkieten, getiteld „Wellensittiche-mein Hobby“. Het is geschreven door **Georg A. Radtke**, een van de voormannen van de parkietenliefhebberij in Duitsland. Het boekje is geschreven voor de beginnende liefhebber van grasparkieten, die hierin enorm veel waardevolle informatie aantreft. Naast de dagelijkse verzorging en de kweek wordt ook aandacht besteed aan de kleurslagen en aan de grasparkiet als tentoonstellingsvogel, evenals aan ziekten bij deze vogels. Een goed boekje voor de beginnende grasparkietenkweker. De prijs bedraagt D.M. 5,80.

Foto: Wolfgang de Grahl

De Javaanse Koolmees

M. de Jong

Als wij de „Avifauna van Nederland” bekijken, dan komen we er een stuk of negen soorten mezen in tegen. Op Java moet men zich tevreden stellen met twee — althans naar mijn beste weten — en wel de Javaanse staartmees, die ook wel dwergmees (*Psaltia exilis*) wordt genoemd en de Javaanse of Indische koolmees (*Parus major cinereus*), waaraan u ziet dat het een ondersoort is van onze inheemse koolmees *Parus major major*. De tropische koolmees lijkt er dan ook zeer veel op; alleen het mooie, kanariegele vestje heeft hij verloren, zoals u trouwens op het plaatje heel goed kunt zien. Mag ik volledigheidshalve toch even het signalement geven? De gehele kop is zwart met onder de ogen een grote, driehoekige witte vlek. Alle boven delen zijn grijsachtig groen, de bovenstaartdekveren blauwgrijs. De vleugeltjes zijn erg donker, bij het zwart af met een duidelijke witte dwarsband, die overigens op de foto ook uitstekend te zien is. Ook de staart is zwart met lichte zijzomen, evenals de kin, keel en bovenborst, vanwaar deze kleur zich als een brede „das” voortzet over de onderkant van het lichaam tot aan de staart. Voor de rest is de onderzijde vuilwit.

Ook deze „glatik batoe”, zoals hij op Java wordt genoemd, is een rasecht acrobaatje, dat met een gemak rond takjes en twijgjes buitelt op een manier, waar wij werkelijk versteld van staan. Naarstig

wordt elk gaatje, spleetje of wat het zijn mag, onderzocht of er zich insecten, larven, poppen of spinnetjes schuilhouden, die prompt te voorschijn worden gepeuterd en geconsumeerd. Ook grotere insecten zoals kevers en torren worden allerminst versmaad, hetgeen eveneens geldt voor rupsen. Naar verluidt zijn bij een maagonderzoek ook wel vrucht pitjes gevonden.

Het geluid van de Javaanse mees komt in grote trekken overeen met dat van onze inheemse soort. Nu eens weerklinkt een helder „pink - pink”, dan weer een energiek „tie-ta - tie-ta” of „tie-tie-ta - tie-tie-ta” en een paar maal hoorde ik iets dat klonk als „te-pie-te - te-pie-te - te-pie”.

Doorgaans opereren deze meesjes paarsgewijs of in gezelschap van rupsvogeltjes.

Met de nestplaats nemen ze het in het geheel niet zo nauw; daar zijn het immers mezen voor! Hun voorkeur gaat echter uit naar kleine holten in bomen, palen en andere voorwerpen, heel dikwijls betrekkelijk laag boven de grond. Het bouwsel is een samenraapsel van allerlei plantaardig materiaal, terwijl in de nestkom zaadpluis, haren en veertjes worden verwerkt. De bouwsels zijn soms enorm groot, zoals we dat ook wel aantreffen bij „onze” koolmees. De legsels zijn kleiner dan onze inheemse soort, vrijwel nooit meer dan drie of vier.

De eitjes zijn wit of witachtig, bezaaid met rood- en kastanjebruine vlekjes, die in veel gevallen het dichtst bijeen staan aan de dikke pool. Het broeden geschiedt vrijwel uitsluitend door het vrouwtje, dat op het nest door het mannetje van eterij wordt voorzien. Dit duurt ongeveer een dozijn dagen en het kroost vliegt uit na ongeveer twee weken.

Toen ik nog domicilie had op Java kreeg ik van een plantagehouder een brief, dat door hem een nestje was gevonden van een „glatik batoe”, dat geheel was vervaardigd van mensenhaar, die door de mezen waren getrokken uit de valse vlechten, die te drogen hingen, daar opgehangen door Madurese vrouwen!

Nog even iets over de naam „glatik batoe”. Zoals u waarschijnlijk weet is de Maleise naam voor rijstvogel „glatik” en betekent „batoe” steen, dus gecombineerd zou het zijn „steen-rijstvogeltje”. De betekenis is mij niet erg duidelijk.

□

Gloster-kanaries in Engeland

R. J. Baggs

De laatste paar jaar zijn Gloster-kanaries beslist op de voorgrond gekomen. In feite is het zo, dat op veel tentoonstellingen meer Gloster kanaries getoond worden dan welke andere postuurkanarievariëteit dan ook.

Er zijn in Engeland enkele kanarieverenigingen die gespecialiseerd zijn in Gloster kanaries en die hebben op vele manieren geholpen om de mensen aan te moedigen tot het kweken en tentoonstellen van de prachtige vogel. Door goede prijzen en trofeeën hebben tentoonstellingen het de moeite waard gemaakt om vogels in te zenden.

De concurrentie is bepaald groot en het betekent beslist iets een eerste prijs gewonnen te hebben.

Als de populariteit van de Gloster kanaries in stijgende lijn blijft gaan, dan zal hij spoedig een bedreiging vormen voor die andere geweldige variëteit de border kanarie, als kanarie nummer één in Engeland.

Zoals bij iedere kweek het geval is, is de selectie van goede ouder-kanaries van het grootste belang. Ze moeten niet alleen een goed kweekpaar zijn, maar tevens alle eigenschappen en kentekenen van de Gloster hebben tot bijna ideaal. Het kweken van talloze waardeloze vogels is niet alleen zonde van de tijd, maar het zal natuurlijk ook moeilijk blijken om van deze exemplaren af te komen. Aan de andere kant is er altijd een groot vraag naar goede Gloster kanaries en het bedrag dat extra wordt uitgegeven aan een kweekpaartje kan spoedig terugkomen via de nakomelingen.

Een nieuw koppel moet wel vóór de broedtijd aangeschaft zijn. Iedere vogel waarin ik geïnteresseerd ben wil ik vóór oktober hebben om aan elke verandering m.b.t. voedsel en eigenaar te wennen.

Veel kanariekwekers willen hun vogels op papier aan elkaar paren lang voor april, de tijd die gewoonlijk gekozen wordt om met de kweek te beginnen. Bij Glosters is deze regel geloof ik erg belangrijk omdat dan het veranderen van samenstelling van de koppels een eenvoudige zaak is. Omdat men altijd een consort met een corona moet paren is het naar mijn ervaring de beste manier om klein te beginnen met corona's en alle poppen consorts. Iemand die b.v. met betrekking tot de Glosters de voorkeur geeft aan witte, geelschimmel of intensief gelen, kan twee schimmel corona mannen en witte, geelschimmel of geel intensief consort poppen kiezen. Elk van de mannen kan dan aan elk van de drie poppen gepaard worden.

Schimmel x schimmel heeft zijn goede kanten maar moet niet overdreven worden. De meeste kanariekwekers zijn nogal sceptisch t.a.v. schimmel x

schimmel, maar bij Glosters komt deze paring veel voor. Het draagt er bij Glosters toe bij om de vogels te krijgen die voldoen aan de standaardisen voor tentoonstellingen.

Als het schimmel x schimmel paren aan de andere kant generatie op generatie wordt toegepast dan zullen de veren lang, onregelmatig en dik worden. Indien men in elke tweede of derde generatie een intensief gele inbrengt dan zal dat er toe bijdragen om de vogels goed bevederd, glanzend en goed gezond te houden.

Ik geloof ook dat dezelfde moeilijkheden kunnen ontstaan met de Gloster kanarie als een paar jaar geleden met de Norwich. Schimmel x schimmel bij Norwich kanaries veroorzaakte een klacht die als knobbels bekend stond, en die op verschillende delen van het lijfje tevoorschijn kwamen.

Ik heb een of twee Gloster kanaries met knobbels gezien, die er zij nader onderzoek uitzagen als de zaadbollen van paardebloemen. De verwarde veren vestigden die indruk.

Goede gelen zijn vaak moeilijk te bemachtigen en diegenen die ter beschikking zijn blijven in kwaliteit meestal achter bij de geelschimmel. Als zij gebruikt worden kunnen zij in eerste instantie de kwaliteit van de stam een weinig terugbrengen, maar ik ben er van overtuigd dat het maar een kleine prijs is die betaald moet worden om de Glosters veilig te stellen. Ik paar mijn beste consort altijd aan mijn beste corona en maak me daarbij geen zorgen over de relatie die zij eventueel tot elkaar hebben, hoewel ik voor zover mogelijk zal vermijden dat broer en zus elkaar als partner krijgen. Bij inteelt met een sterk koppel, dat alle goede eigenschappen bezit, moeten de nakomelingen beter zijn dan de ouders. Het paren van ooms en tantes met neven en nichten is volgens mij het beste.

Als het nodig blijkt om nieuw bloed in de stam te brengen, moet er goed worden gezorgd dat dat ook van een goed soort is en niet alleen maar een goed uitzijnde vogel uit een middelmatig koppel.

Ik heb mijn broedkoppel graag zo klein mogelijk, maar tegelijkertijd met een stevig postuur. De kuif bij de corona moet, zoals in de standaard omschreven, regelmatig, onderbroken en rond zijn met de ogen nog duidelijk te onderscheiden.

Een van de meest voorkomende afwijkingen bij de corona is een splitsing in de kuif op het voorhoofd net boven de snavel. Als de vogels deze tekortkoming hebben en gebruikt worden voor de kweek, dan zullen de meeste jongen dezelfde fout hebben. Andere nare afwijkingen zijn punten of gaten aan de achterkant van de kuif.

Een lange losse staart is een afwijking waarmee ve-

Wissel

De

le, overigens goede Glosters, behept zijn en men ziet deze te vaak op tentoonstellingen. Ofschoon consorts klein moeten zijn, zie ik graag dat zij een flinke kop hebben. Eigenlijk zou ik als ik voor broeddoeleinden moest kiezen tussen een kleine vogel met een klein smal kopje en een groter exemplaar met een goed gevulde schedel, deze laatste kiezen. Goede corona's zijn voor zover ik weet niet uit het eerstgenoemde consort-type gekweekt.

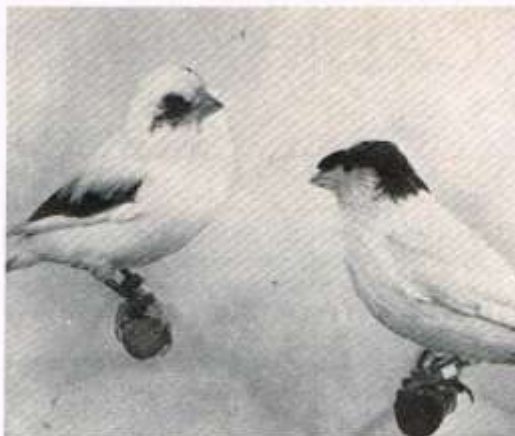
De snavels moeten klein en kort zijn, een grove snavel kan maken dat de vogel er lelijk en ongeproportioneerd uitziet. Alleen door een zorgvuldige selectie van de koppels en door elke vogel uit te sluiten die niet aan de standaard voldoet, kan de stam beter worden. Afwijkingen kunnen makkelijker gekweekt worden dan goede kwaliteiten.

De eenvoudigste en beste manier om de ideale consort of corona te beschrijven lijkt mij de standaard aan te halen die bij de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers in gebruik is.

KEURSCHAAL VOOR GLOSTER FANCY

A. GEKUIFD

Kuif:	Regelmatig en elegant, niet in tweeën verdeeld, ronde vorm die de ogen vrij laat. Bew. 1-15 punten.
Middelpunt:	Goed uitkomend middelpunt (Madeliefje). Bew. 1-5 punten.
Romp en Hals:	Dicht bevederde rug, de vleugels goed sluitend op het lichaam, hals glad, ronde borst die niet naar voren komt. Bew. 1-20 punten.
Staart:	Glad en smal, goed gevormd zonder op een pauwenstaart te gelijken. Bew. 1-5 punten.
Bevedering:	Dicht op één, en glad, goede kwaliteit en goede kleur. Bonte vogels gelijkgetekend. Bew. 1-15 punten.
Houding:	Uitdagend met levendige bewegingen. Bew. 1-10 punten.
Poten en Tenen:	Gemiddelde lengte zonder fouten. Bew. 1-5 punten.
Grootte:	± 11 ½ cm neiging tot de vorm van een dwerg. Bew. 1-15 punten.
Conditie:	Gezondheid en zuiverheid. Bew. 1-10 punten.

Consort pop

Corona man

B. KUIFBROED

Bij deze vogels blijven dezelfde punten gehandhaafd behalve Kuif en Middelpunt, deze worden respectievelijk vervangen door:

Recapitulatie:

A. Kuif.

Kuif	1-15	punten
Middelpunt	1-5	punten
Romp en Hals	1-20	punten
Staart	1-5	punten
Bevedering	1-15	punten
Houding	1-10	punten
Poten en tenen	1-5	punten
Grootte	1-15	punten
Conditie	1-10	punten

De kindertjes brengers

Nanne A. Ferbeek

Toen ik in de vakantie 1968 in Emmen door de diertuin wandelde, kon ik niet nalaten het hierbij afgedrukte plaatje te maken.

„Juffrouw ooievaar” was bezig haar toilet te maken maar onderbrak deze belangrijke bezigheid toen een blauwe reiger statig voor haar langs liep. In tegenstelling tot „juffrouw ooievaar” in de fabeltjeskrant welke „nooit haar snavel houdt”, werd in Emmen geen woord gewisseld! Men accepteerde elkaars aanwezigheid maar meer ook niet. Dat duurde echter ook niet lang want toen de reiger tot op een meter naderde verloor de ooievaar haar zelfbeheersing. Hoe durfde dat blauwe beest zo dicht bij haar te komen! Ze knikte twee keer driftig, schudde de kop en hield de lange snavel als een dolk boven de reiger.

Deze laatste bleef echter uiterst kalm, keek eerst eens om zich heen, plukte nog een klein takje uit het water en ging toen heel langzaam terug. De ooievaar keek zelfvoldaan de reiger na en hervatte haar werkzaamheden.

De blauwe reiger scharrelde nog wat doelloos rond, liep echter een soortgenoot voor de voeten en moest nu, om een prik te ontlopen, heel wat vlugger reageren dan bij „juffrouw ooievaar”. Het liep nog net goed af maar het arme dier vond het nu blijkbaar tijd om het water te verlaten. De vogel bleef na enkele passen staan, draaide het gezicht naar de ooievaar toe en liet de kop langzaam tussen de schouders zakken. Even scheen het dat ook de reiger tot toilet maken over zou gaan maar dat

was maar schijn. Tot drie keer toe probeerde de vogel een weerbarstig veertje in de plooi te krijgen maar alle keren zonder resultaat. De reiger vond het welletjes, bespaarde zich verdere moeite en zakte in diep gepeins weg. Dromen, heerlijke dromen over kikkers en dikke vette paling ergens uit een boerensloot. Dit laatste veroorzaakte een slikbeweging, er gleeed echter niets door het keelgat, was de paling gevallen? De dromer speurde nu scherp om zich heen, helaas, de paling was er van door. De volgende keer toch eens vlugger wakker worden!

Als kleine jongen meende ik altijd, wanneer ik deze dromers aan de slootkant zag staan, dat het ooievaarders waren. Dat zal ook wel in verband hebben gestaan met de seksuele voorlichting die we toen kregen. Kindertjes kwamen van de ooievaar en aangezien er toen in onze omgeving vrij veel kindertjes kwamen en er in de buurt een reigerkolonie huisde, was het geen wonder dat de jeugd tot deze gevolgtrekking kwam. En ooievaarders kwamen in die omgeving sporadisch voor.

Dit laatste kunnen we zo langzamerhand voor heel Nederland zeggen. Er zijn nog maar weinig plaatsen waar een paartje van deze vogels broedt. In de omgeving van zo'n plaats zijn nog wel eens foto's te maken van een fouragerende ooievaar, het maken van een plaatje zoals hierbij afgedrukt zal in de vrije natuur wel niet mogelijk zijn. Overigens, het aantal blauwe reigers in ons land loopt ook terug, daarover echter een volgende keer.

Ussel

De /

KLEUR- KANARIE

Vererving

H. J. Veerkamp

De opaalfactor

Nog niet zo heel lang geleden was het woord opaal alleen al een magisch woord. Elke vogel die de opaalfactor bij zich droeg was waardevol. Nu moet mij van het hart, dat dit waardevol van sommige opaalfactorigen meer bestond uit handelswaarde als waardevol voor de kweek.

Wat is er in de beginjaren, nu alweer een jaar of acht geleden, getobt om er behoorlijke vogels van te fokken. Na een uitermate krachtige selectie zijn het nu fraaie t.t.vogels geworden. Zij doen als kweekvogel absoluut niet onder voor andere kleurkanaries. Zij hebben bewezen dat ze gemakkelijk onderling gepaard kunnen worden. In de beginperiode hebben we daaraan getwijfeld. Veel jongen dood in dop, zwakke jongen, miezerige vogels etc. We waren geneigd te gaan denken; dat de opaalfactor in zekere gevallen letaal werkte. Dit alles is verleden tijd en de opaalkweek neemt hand over hand toe. Gelijke tred daarmee houdt de kritische blik van de liefhebber. Dit laatste kunnen we eigenlijk over de gehele linie waarnemen. Niet alleen de liefhebbers wensen kwaliteitsvogels, ook de handelaar is kieskeuriger geworden. En daar kunnen we alleen ons voordeel mee doen. Op deze manier wordt de kweek van kwalitatief goede dieren gestimuleerd.

348

Waaruit bestaat nu de werking van de opaalfactor? De opaalfactor doet de verschijning van de pigmentkleur veranderen. Dit wordt veroorzaakt door een afwijkende structuur der veren (baarden), waardoor een blauwgrijs effect in de verschijningsvormen ontstaat. Door de afwijkende structuur ten opzichte van de normaalstructuur heeft de opaalfactor tevens een bruinbelettend karakter.

Het zou mij te ver voeren om hier een algehele uitleg aan te geven. In het kort gesteld kunnen we het als volgt zien.

Bij de — niet opaal —, ligt het merendeel der melaninekleurstoffen aan de bovenzijde van de veer. Dit heeft als gevolg dat we de pigmentkleur direct kunnen waarnemen. Bij de — opaal — ligt het merendeel der kleurstoffen verzonken in de kern van de baarden. Hierdoor wordt een andere lichtreflex verkregen als bij de — niet-opaal —. Dit heeft als gevolg dat bij de groenopaal en agaatopaal een grijsblauwe kleur ontstaat.

Hoe groter de kwantiteit en kwaliteit van de melaninen, des te dieper zal het blauweffect zijn. Het bestrepingpatroon blijft bij groen en agaatopaal behouden. Dit is niet het geval bij de bruin en isabelopaal.

De bruinopaal heeft een beigebruine kleur, waarin waarneembaar een blauwachtige waas. De isabel-

Ussel

De

opaal toont zich als een vetstofkleurige vogel. Alleen de donskleur verraadt iets van het pigmentbezi, het heeft een licht blauwbeige tint. Nu moeten we niet gaan denken, dat de bruin en de isabelopaal minder aanleg tot pigmentvorming heeft als de klassieke bruine of isabel. Zeker niet, de kweekpraktijk heeft al meer als voldoende bewezen dat de paring bruinopaal x bruin een volle warme bruine kleur oplevert. Idem de paring isabelopaal x isabel geeft normale isabelkleurige jongen. Het feit van een mindere kleuruiting bij de bruin en isabelopaal moeten we toeschrijven aan het ontbreken van een donkere lichtabsorberende kern in de kleurbepalende baarden.

De opaalfactor is een **recessief onafhankelijk vererfende factor**.

Dit houdt in dat de opaalfactor dubbel aanwezig moet zijn om de opaaltint te tonen. Voor het aan-

duiden van de symboliek moeten we dus kleine letters gebruiken. De **structuur-opaal** geven we aan met **so** en **so⁺**.

We kunnen de volgende formules krijgen:

$\frac{so^+}{so^+}$ normaal structuur = niet-opaal,

$\frac{so^+}{so}$ normaal structuur split oopaalstructuur.

$\frac{so}{so}$ structuur oopaal.

Met deze drie formuleringen kunnen we vijf mogelijkheden toepassen. Doordat we te maken hebben met een recessieve factor die onafhankelijk vererft, maakt het geen verschil in het uitwerken van onze formule wie van de ouders de opaalfactor wel of niet bezit, enkele of dubbele vorm.

Opaal x Opaal.

$$\frac{so}{so} \times \frac{so}{so} = 100\% \frac{so}{so} \text{ opaal.}$$

Normaal/opaal x Opaal

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so}{4. so} = 50\% \frac{1. so^+}{3. so} \frac{1. so^+}{4. so} \text{ normaal/opaal}$$

$$50\% \frac{2. so}{3. so} \frac{2. so}{4. so} \text{ opaal}$$

Normaal/opaal x Normaal/opaal

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so^+}{4. so} = 25\% \frac{1. so^+}{3. so^+} \text{ normaal, } 50\% \frac{1. so^+}{4. so} \frac{2. so}{3. so^+} \text{ normaal/opaal}$$

$$25\% \frac{2. so}{4. so} \text{ opaal}$$

Normaal x Opaal

$$\frac{so^+}{so^+} \times \frac{so}{so} = 100\% \frac{so^+}{so} \text{ normaal/opaal.}$$

Normaal/opaal x Normaal.

$$\frac{1. so^+}{2. so} \times \frac{3. so^+}{4. so^+} = 50\% \frac{1. so^+}{3. so^+} \frac{1. so^+}{4. so^+} \text{ normaal.}$$

$$50\% \frac{2. so}{3. so^+} \frac{2. so}{4. so^+} \text{ normaal/opaal}$$

Aan de hand van bovenstaande formules met hun uitkomsten kunt u zelf wel zien wat de meest voordelige paringen zijn. Natuurlijk dienen we rekening te houden met de geslachtsgebonden vererfende factoren i.v.m. de pigmentkleur. Bij het gebruik van

opaalvogels werken we niet alleen met de **so** of **so⁺** factor, we moeten tevens de geslachtsgebonden vererfende factoren in het schema opnemen. Hier van enkele voorbeelden:

zie volgende pagina

Agaatopaal/isabel x bruinopaal.

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(x)z} \frac{so}{rb} \times 3. \frac{(x)z rb^+}{(y)} \frac{so}{so}$$

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(x)z} \frac{so}{rb^+} \text{ agaat/groenopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ rb}{(y)} \frac{so}{so} \text{ agaatopaal}$$

$$2. \frac{(x)z rb}{(x)z rb^+} \frac{so}{so} \text{ bruinopaal/isabel}$$

$$2. \frac{(x)z rb}{(y)} \frac{so}{so} \text{ isabelopaal}$$

Een wat meer gecompliceerde paring is de nu volgende. We krijgen het nu te doen met twee onafhankelijk verervende factoren, de **recessieve** oopaifactor en de **dominante** wifactor.

Groenopaal/bruin x zilverbruin/opaal.

$$\frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \times \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB}{CB^+}$$

Bij de man zien we maar een verschil z/z^+ . De pop geeft ons te zien x/y , so/so^+ en CB/CB^+ . Zij kan 8 verschillende gameten vormen. ($2^3 = 2 \times 2 \times 2 = 8$)

Gameetvorming man

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+}$$

Gameetvorming pop.

$$3. \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB}{CB^+}$$

$$4. \frac{(y)}{(y)} \frac{so}{so} \frac{CB}{CB}$$

$$5. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB}{CB}$$

$$6. \frac{(y)}{(y)} \frac{so^+}{so^+} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$7. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$8. \frac{(y)}{(y)} \frac{so}{so} \frac{CB^+}{CB^+}$$

$$9. \frac{(x)z so^+}{(y)} \frac{CB}{CB}$$

$$10. \frac{(y)}{(y)} \frac{so^+}{so^+} \frac{CB^+}{CB^+}$$

Zonen

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groen/bruin/opaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauwopaal/bruin}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groenopaal/bruin}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(x)z^+ so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauw/bruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(x)z so} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruin/opaal}$$

Dochters

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauwopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groen/opaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ groenopaal}$$

$$1. \frac{(x)z^+ so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ blauw/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruin-opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruin/opaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ bruinopaal}$$

$$2. \frac{(x)z so}{(y)} \frac{CB^+}{CB^+} \text{ zilverbruin/opaal}$$

Momenteel heerst min of meer de strijdvraag of het praktisch nut heeft om bruinopaal of isabelopaal te fokken. Want zegt men; er blijft van bruin weinig over en van de isabelkleur helemaal niets. Practisch nut heeft het altijd, we fokken immers niet alleen tentoonstellingsvogels. We zullen ze heus nodig hebben als fokvogel. Als t.t.vogel hoeven we geen

isabelopaal te fokken. Maar de bruinopaal kan absoluut een geslaagde t.t.vogel zijn. In de zilvertint, mozaiek of met de bijkleur ivoor kunnen ze heel mooi wezen. Dit zijn kleurvogels die overtuigend het bewijs leveren dat zij op de tentoonstellingen hun plaats waard zijn. Laten we voorzichtig zijn om al te snel een conclusie te trekken.

Wissel

De

D.J. Pilcher

ZWART- BEKJES

Bijna alle kleine tropische vogels hebben voor mij een grote aantrekkingskracht, maar mijn grootste favorieten zijn de zwartbekjes (*Coccothraupis melanotis*), ook wel Dufresne astrilden genoemd. Deze vogeltjes worden niet veel ingevoerd, maar als ze in de vogelhandel te koop zijn valt de prijs meestal wel mee.

Er zijn verschillende rassen: de *C. melanotis* komt voor in de zuidelijke gebieden van Zuid Afrika en in Mozambique en vanuit dit laatste gebied worden ze wel naar Europa geëxporteerd. De man heeft een parelgrijs voorhoofd, dat naar achteren donkerder wordt en op de rug een olijkleurig groen is. De stuit is rood, waarmede de zwarte staart prachtig contrasteert. Opvallend is het zwarte maskertje, dat abrupt in wit overgaat en vervolgens van zacht grijs op de borst en flanken tot geel overgaat op de buik en onderstaartdekveren.

De snavel is wat ongewoon, doordat de bovensnavel donkergrijs is en de ondersnavel rood. De pop is goed van de man te onderscheiden, want zij mist het zwarte masker en het wit van de keel. De pop is overwegend zacht grijs en de buik is minder diep van kleur. De jongen lijken veel op de pop, maar zijn wat matter van kleur en de gehele snavel is zwart.

Het Angolese ras, *C.m. bocagei*, is kleiner en levendiger van kleuren. Het midden van de buik is opvallend helder geel en de rug en vleugeldekveren laten een streepatroom zien. Incidenteel worden deze vogels ingevoerd.

Bij de beide volgende rassen missen de mannen het zwarte masker. *C.m. kilimensis* heeft een donkerder en meer bruine rug en ook de stuit is donkerder. De buik heeft vaak een oranje tint. Dit ras komt in Oost Afrika voor, maar in Ethiopië, Eritrea en de Soedan is het vervangen door de *C.m. quartina*, die een helder groene rug heeft en meestal als groene astrilde wordt aangeduid. Dit prachtige vogeltje is vrij regelmatig te koop.

Het gedrag van zwartbekjes doet denken aan dat van mezen, de gehele dag zijn ze in de weer. Ze leiden een wat teruggetrokken leventje, maar ze zijn niet schuw en in de volière kan men echt van deze vogeltjes genieten, waarbij hun kleuren er wel voor zorgen dat ze opvallen. Ze leven in de struiken aan de randen van bossen of in open gebieden in de wouden.

In Engeland werd in 1934 voor het eerst met zwartbekjes gekweekt en wel door Miss E. Robinson en sindsdien zijn talrijke vermeldingen van succesvolle broedresultaten te vinden, hoewel ik de laatste jaren geen meldingen meer ben tegengekomen. In een volière gaan zwartbekjes vrij snel tot nestbouw over en vaak worden ook eitjes gelegd, maar dan stoppen ze met hun werk.

In de broedtijd is levend voedsel zonder meer een noodzaak, maar ik ben van mening dat ze het gehele jaar de beschikking moeten hebben over levend voedsel. Het nest is ovaal van vorm en wordt gemaakt van gras en bekleed met pluiz en veren. Het legsel bestaat gewoonlijk uit 4 eitjes. De beste kans op goede broedresultaten bestaat in een dicht beplante volière, zeker als daarin struiken staan, die insecten aantrekken, zoals clematis, japonica en wilde roos. Meelwormen eten ze alleen als deze gekookt en klein gesneden zijn. Miereëitjes en enchytreeën worden meestal graag gegeten.

Hun normale menu bestaat uit een zaadmengsel van gierst en witzaad, wat insectenvoer, grit, trossgierst, graszaden en andere verse onkruidzaden. Zwartbekjes zijn niet winterhard en moeten dus in de wintermaanden binnenshuis worden gehaald.

Een vogel met een naam bestaande uit 22 letters en wat voor een vogel! Ongeveer een half jaar bezit ik zo'n pracht dier en het lijkt me interessant de lezers van „Onze Vogels” één en ander over de ervaringen, die ik tot nu toe heb opgedaan, mede te delen.

Het is mijn eerste echte insekten-vruchteneter en hij - het is namelijk een man - bevalt mij bijzonder goed. Toch heb ik wel enige tijd geaarzeld, vóórdat ik hem van de importeur mee naar huis nam. Er was mij op dat moment niet zoveel over deze vogels bekend, daar ik vrijwel alleen zaadeters hield. Achteraf bekeken zijn de aanvankelijke bezwaren mijnerzijds bijzonder meegevallen. De akklimatisatie en het voederprobleem waren de moeilijkheid voor mij.

Toen ik de bladvogel kocht verkeerde hij, naar mijn mening, in een redelijk goede lichaamsconditie. Enige „kwaaltjes”, die we meer zien bij vogels van vogelhandelaren, waren wel te bespeuren. Het verenpak was niet mooi glad en de ontlasting was wat dun. Het laatste werd, waarschijnlijk, veroorzaakt doordat de handelaar zeer veel sinaasappel had verstrekt, waarbij de kleine huisvesting een niet te verwaarlozen rol kan hebben gespeeld.

Deze vogels moeten tamelijk ruim gehuisvest worden, zoals de ervaring mij nu heeft geleerd. Bladvogels zijn beweeglijke schepsels.

geruime tijd zeer onrustig ondersteboven door de kooi. Kennelijk wilde de vogel een hogere en veiligere slaapplek opzoeken. Ook bemerkte ik, dat de vogel zich door de open bovenzijde bedreigd voelde. De kooi stond op een laag tafeltje in de hoek van een zeer ruime woonkamer.

Tijdens gesprekken met andere vogelliefhebbers werd mij bovendien duidelijk, dat deze vogels in een kistkooi moeten worden gehuisvest. Dus alleen de voorzijde moet open zijn.

Zo spoedig mogelijk heb ik toen een kooi gemaakt van 65 cm lang, 45 cm hoog en 40 cm diep met alleen een open voorzijde.

Het verschil was direkt te merken, want de bladvogel zong reeds een kwartier nadat hij zijn nieuwe „woning” had „betrokken” en hield voor de rest van de dag zijn snavel niet meer dicht. Vanaf die dag zingt de vogel meer en mooier. Hij voelt zich beter „thuis” en toont meer belangstelling voor hetgeen in de kamer gebeurt. Zijn nieuwsgierige aard komt duidelijker tot uiting. Vooral 's morgens zingt hij onafgebroken. Ook begint hij te zingen als hij me de kamer in ziet komen. Ik heb mijn werkzaamheden thuis en draag daarbij een witte jas, waaraan hij mij waarschijnlijk herkent. Ga ik, of iemand anders, voor de kooi zitten dan gaat hij vlak achter de tralies zitten zingen: liefst zo hard mogelijk!

Drie- of viermaal per dag krijgt hij nu één meel-

T. Liebregts

Ervaringen met de Goudvoorhoofdbladvogel

Bij thuiskomst werd de vogel in een kooi van 50 cm lang, 45 cm hoog en 40 cm diep geplaatst. De voorzijde hiervan bestond uit glas en de bovenzijde was afgedekt met een gepuntlast voorfront.

De eerste twee dagen was de nieuwkomer erg stil en at niet veel.

Van de handelaar had ik het advies gekregen universeelvoer, veel sinaasappel en enkele meelwormen te voeren. Universeelvoer werd weinig gegeven, maar wel veel vermorst. Ik gaf 4 tot 8 meelwormen per dag en een kwart sinaasappel. De derde dag kon ik zijn zang reeds horen. Deze deed me op de eerste plaats denken aan de zang van een zanglijster, alleen nog gevarieerder dan die van deze, helaas verboden, inlandse zanger.

Ook werden en worden nog schelle tonen ten gehore gebracht, waarvan ik echter nog nimmer heb kunnen zeggen dat ze hinderlijk zijn.

Wel begreep ik na enkele dagen, dat de kooi, waarin de bladvogel was ondergebracht, niet helemaal voldeed.

Zoals reeds beschreven bestond de bovenzijde uit tralies. Tegen de avond ging de bladvogel op mezenmanier tegen de tralies hangen en „liep” dan

worm, die zonder enige aarzeling uit de vingers wordt gepikt, ook bij vreemden. Soms toont hij een verbazingwekkende speelsheid: hij gooit dan de gekregen meelworm in de lucht, vangt hem vliegensvlug op en verorbert hem. In alle gevallen wordt de worm eerst gedood, door hem even op en neer door de snavel te halen. Houd ik de meelworm zo dat hij er niet bij kan, dan wordt hij kwaad en laat schelle geluiden horen, die mij aan een Vlaamse gaai doen denken. Als ik mijn vinger voor de tralies houd, dan wordt deze nieuwsgierig bekeken. Bemerkt hij dan dat dit geen versnapering voor hem is, dan begint hij ook te „schelden”.

De bladvogel is in het geheel niet schuw. Enkele malen heb ik de deur van de kooi opengezet. Hier van heeft hij echter nog geen gebruik gemaakt: hij gaat alleen voor de opening zitten.

Naast de weinige meelwormen krijgt men bladvogel nu bekfin van Sluis. Dit voeder wordt goed gegeten en er wordt weinig van vermorst. Mijn ervaring is dat dit voeder het beste in tamelijk diepe bakjes kan worden gegeven. Om de andere dag krijgt hij nu een halve sinaasappel, die met behulp van de lange - iets gebogen - snavel en de lange

tong geheel wordt leeggezogen. Inplaats van sinaasappel geef ik af en toe een stukje zeer rijpe banaan.

Twee dagen per week wordt honingwater in plaats van zuiver drinkwater gegeven. De goudvoorhoofdbladvogel drinkt dan zeer veel. Dunne ontlasting blijft desondanks gelukkig achterwege. Heeft de vogel honingwater dan eet hij zeer weinig ander voedsel; hij laat dan zelfs sinaasappel staan. Vers badwater is dagelijks aanwezig en hiervan wordt zeer dankbaar gebruik gemaakt. Het voeder en het badwater staan op de bodem van de kooi. Zou men een bladvogel in een volière houden of in een ruimere kooi, dan lijkt het mij toe dat het voeder beter niet op de bodem kan worden geplaatst, aangezien de bladvogel niet graag op de bodem komt. Hij zit het meest op de hoogste zitstok van de kooi.

De voeding en de verzorging zijn dus beslist geen onoverkomelijke problemen en daarom verwondert het mij dat zo weinig vogelliefhebbers bladvogels bezitten.

Het verenpak is volkomen gaaf. In de periode, dat de vogel in mijn bezit is zijn de kleuren veel mooier geworden. Vooral het geel en het blauw aan de kop

zijn intensiever geworden. Op de vleugelvocht komen zeer lichtblauwe veertjes voor. Ook deze zijn veel mooier geworden en als de bladvogel in het volle licht zit dan lijken deze veertjes wel licht af te geven!

Ik kan zeggen dat deze vogel mij bijzonder goed bevalt en dat ik hem niet graag meer zou willen missen.

Mag ik dan als laatste mijn vriend H. Vervest langs deze weg nogmaals bedanken voor de hulp, die hij mij verleend heeft bij het op papier zetten van mijn ervaringen met de goudvoorhoofdbladvogel.

De vliegende

De zeemeeuw draagt een speciaal plastic masker, dat met een slangetje verbonden is. Hierdoor is Prof. Tucker in staat om statistieken samen te stellen m.b.t. de hoeveelheid zuurstof de zeemeeuw inademt en de hoeveelheid koolzuur die hij uitademt.

Op deze foto bestudeert Prof. Tucker een vliegende parkiet, die onbeweeglijk blijft tegen de 'sterkere wind'.

Er bestaan nog steeds een groot aantal fijnzinnige mysteries rond het feit dat een vogel kan vliegen. Het is nooit een eenvoudige zaak geweest om het vliegen van een vogel te bestuderen omdat hij niet stil houdt om de gelegenheid te geven dit na te gaan. Uit deze redenen heeft een Amerikaanse hoogleraar vogels in de windtunnel geplaatst.

Een Amerikaanse hoogleraar heeft een ingenieus antwoord gevonden op het aloude raadsel met betrekking tot de manier waarop vogels vliegen en wat hen in beweging houdt.

Prof. Vance Tucker, bioloog aan de Duke Universiteit van Noord Carolina, is met het idee gekomen om vogels in een windtunnel te plaatsen.

Omdat de lucht in de tunnel gestuurd werd tot een snelheid van ± 50 km. per uur en de vogel, ofschoon in vlucht, onbeweeglijk bleef, was het prof. Tucker mogelijk zijn wetenschappelijke waarnemingen te verrichten. Door de vogel een klein plastic masker voor te doen, is hij in staat de hoeveelheid zuurstof die de vogel inademt en de hoeveelheid koolzuur die hij uitademt te meten. Met deze gegevens is hij in staat te berekenen hoeveel kracht de vogel moet ontwikkelen om te vliegen.

Op deze manier is Prof. Tucker tot een aantal interessante berekeningen gekomen. Volgens deze berekeningen gebruikt een grasparkiet bijvoorbeeld maar een procent van zijn gewicht om te vliegen; een vliegtuig 36%. Hij heeft eveneens berekeningen gemaakt, die aangeven hoe lang een vogel kan vliegen en trekvogels die voor meer dan de helft vet hebben, kunnen volgens hem uit deze reden gedurende tenminste vijftig uur vliegen.

Prof. Tucker belooft enkele opzienbarende resultaten van zijn onderzoekingen. Enkele vragen waarop hij het antwoord wil vinden zijn: hoe kunnen vogels vliegen op een hoogte van meer dan 7 km., terwijl mensen op de hoogte zelfs moeilijkheden hebben zich te bewegen? Hoe bewegen de vleugels van een vogel precies? Hij hoopt het antwoord op deze vragen spoedig te weten.

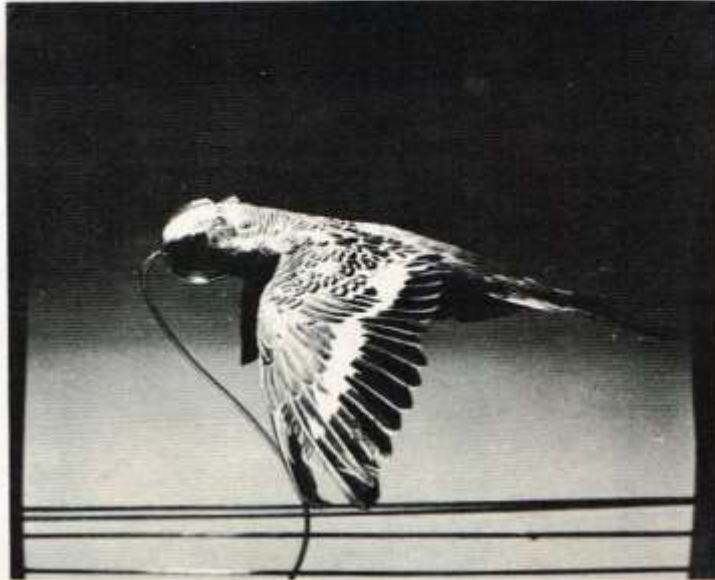
JSSSEL

De,

Vogel, die niet vooruit komt

Tekst: Bob Murray
Foto's: Howard Owens

Een zeldzame foto van een grasparkiet in volle vlucht en met gebruik van al zijn veren, die doet denken aan een plastiek.

LEZERS SCHRIJVEN

»de bastaardkweek«

In het artikel „bastaardkweek“, geplaatst in het aprilnummer en handelend over de kweek Putter x Goudvink, staat dat juist de bastaardkwekers veel geduld moeten hebben. Voorts, dat er in de maand mei meestal nog geen bevrucht ei is waar te nemen en er vaak teleurstellingen moeten worden overwonnen.

Toch behoeft het niet altijd mei te zijn om ook op het terrein van deze vorm van liefhebberij resultaat te hebben.

Vorig jaar, dus 1968, had ik mijn eerste bastaarden op 29 april. Een nestje van drie stuks. Het uitzonderlijk vroege voorjaar zal daarvan wel de reden zijn geweest.

Voor mijn bastaardkweek, in dit geval Putter x Kanarie, plaats ik in de herfst al twee geselecteerde popkanarie's bij de putter en tevens een putterpop. Zo ook in november 1968.

Komen we in 1969, dan zien we een late winter die zich juist in de maand maart nog liet gelden. Ondanks dat, ging in deze maand al een van de kanariepoppen in de buitenvolière over tot het maken van een nest. Tot mijn grote verbazing trof ik op 9 maart in dat nestje vier eitjes aan waarop het popje zat te broeden. Ik had verder broeden natuurlijk

kunnen verhinderen, maar uit louter nieuwsgierigheid heb ik dat niet gedaan en het popje rustig haar gang laten gaan.

Na ongeveer een week broeden, kreeg het andere popje, kennelijk door het goede voorbeeld, ook broedneigingen. Zij trok in bij haar sexgenote in hetzelfde broedhokje. Steeds zag ik beide popjes op hetzelfde nest.

Als een van beide popjes het nest even had verlaten om daarna weer terug te komen, ontstonden er regelmatig wat ruzietjes om de beste plaats.

Op 23 maart zag ik op de bodem van de volière drie eierschalen liggen. Ondanks de vorst dus toch nog bevruchte eitjes, die zelfs waren uitgekomen.

Na enkele dagen zag ik de voor het eerst met broeden begonnen zijnde pop, steeds vaker het nestje verlaten. Op het laatst liet zij zich daarin helemaal niet meer zien. Bij nestcontrole bleek mij, dat het tweede popje het broedhokje tot bovenin had volgebouwd en op een drietal eitjes zat te broeden.

Ik vond het niet zo belangrijk dat de jongen, vanwege het winterse weer weinig kans hadden op levensvatbaarheid. Belangrijker vond ik mijn ervaring dat goed doorgewinterde vogels zelfs bij matige vorst in staat zijn te gaan broeden; zelfs in de buitenvolière. Bewondering ook voor de putterman die al zo vroeg de poppen met goed resultaat had bevlogen.

H. Haan

Wissel

De

REUZEN ONDER DE PAPEGAAIEN: ARA'S

R.R.P. van der Mark

Er is bijna geen dierentuin of vogelpark op de wereld, of Ara's maken deel uit van de levende have, hetgeen niet te verwonderen is, want Ara's, althans de meeste soorten, bezitten een kleurenpracht en een stemgeluid, die door weinig vogelsoorten wordt geëvenaard.

Vooral nu gelukkig steeds meer dierentuinen ertoe overgaan, deze grote grote, forse, zichzelf goed verdedigende, maar weinig gevaar opleverende papegaaiaachtigen op volle wieken te houden en de bezoekers kunnen genieten van hun vliegcapriolen, staan de Ara's in het middelpunt van de belangstelling en menige amateur fotograaf of filmer heeft al heel wat plaatjes geschoten van deze aantrekkelijke vogelsoort.

Ara's leven in de tropische gebieden van het onmetelijk grote Zuid Amerika en zijn direkt te herkennen aan het gedeeltelijk onbevederde gezicht, de lange staartpennen en de enorme sikkelvormige snavel met scherpe punt, waarmee ze letterlijk alles kunnen kraken, zoals de hardste Braziliaanse noten, waarvoor wij mensen een hamer moeten hanteren, of vrij dik harmonicagaas, of een mensenspink!

De hardste houtsoort is een „peuleschil” voor een Ara en houten zitstokken dienen dan ook op gezet-

te tijden te worden vernieuwd, want vooral de vastgekluisterde vogels moeten hun snavel kunnen gebruiken, teneinde overgroeiing te voorkomen.

Het stemgeluid kan irriterend zijn, is schril en vaak krijsend, terwijl het talent, om geluiden na te bootsen, ondanks de grote intelligentie, zeer beperkt is; grote praters vindt men niet onder Ara's.

In de natuur leven Ara's buiten de broedtijd in groepjes, hetgeen we bij de vogels in tuinen ook zien, zodra ze van de volle vrijheid genieten; ze zoeken elkaar steeds op. Nadert de broedtijd echter, dan zonderen de paren zich af; ook dat zien we terug bijvoorbeeld in „Avifauna”, Alphen aan de Rijn, Holland, waar vooral in de eeuwenoude kastanjeboom menige jonge Ara het levenslicht heeft aanschouwd in de daar opgehangen broedtonnen.

Het legsel bestaat uit 2 witte eieren van circa 5 x 4 centimeter en wordt door de pop in ongeveer 24 dagen uitgebroed, terwijl de man trouw de wacht houdt en iedere indringer fel verjaagt, ook nieuwsgierige mensen!

Jonge Ara's blijven maanden lang in het nest, maar nog niet vliegvlugge jongen worden wel uit de nesten gelicht, om na kunstmatig te zijn opgefokt, te worden verkocht aan de vogelhandel op een leef-

Ussel

De /

tijd van circa 6 maanden, wanneer deze jonge vogels juist op kleur beginnen te komen. Op een leeftijd van één jaar tot circa 15 maanden zijn Ara's pas geheel volwassen en fokrijp te noemen.

Sinds de ontdekking van Amerika is er al handel in Ara's, die gelukkig tegenwoordig, mede door de betere samenstelling van het voer, beter inzicht in de huisvesting en verdere verzorging, zoals toediening van vitaminen, Dohyfral WM, (levertraan) langer dan een kwart eeuw als huisgenoot leven. Ara's zijn dol op pinda's en walnoten, maar zoute pinda's zijn natuurlijk je reinste vergif voor alle vogels. Verse takken van zachte houtsoorten, fruitbomen, wilg mogen als knaagmateriaal nooit worden vergeten!

Omtrent het geslacht bij Ara's is nog weinig positiefs bekend, maar sommige deskundigen schijnen de laatste jaren tot enkele zichtbare verschilpunten te zijn gekomen, die momenteel nog nader onderzocht worden.

Jonge Ara's ontvangen een goed opfokmeel, met geschrapte wortelen, rauw eigeel, levertraan, beendermeel vermengd tot een breiachtige substantie, geraspte appel of peer. Volwassen Ara's ontvangen papegaaiervoer en niet alleen zonnebloempitten, brood, beschuit, wortel, sla, andijvie, eikels, kastanjes, beukenootjes, gekookte rijst, gekookte mais, ongezouten stukjes rauw vlees.

Behalve de reeds giftige zoute pinda's is suikerhoudend voedsel, allerlei snoepgoed, banaan en tomaat niet geschikt als Ara voedsel!

Op de kleurenafbeelding zijn een tweetal Blauwgele Ara's te zien, direkt te herkennen aan het helderblauwe bovenlichaam, de dito staartpennen en de helgele halszijden, kopzijden, en oranjegeel onderlichaam. De onbevederde wanghuid is licht vleeskleurig, de poten en snavel zijn zwart. Lang

niet alle Blauwgele Ara's (*Ara ararauna*) zijn overigens gelijk gekleurd. Een ondersoort, de Ara Kaninde (*Aracanine*, Wagner) is iets kleiner van afmeting, toont geen zwarte zoom rondom wangen en kin, bezit geen groene waasachtige glans op het voorhoofd en heeft blauwe dijbeenveren en geen gele! De Kanindes stammen uit Paraguay, de andere komen voor in geheel tropisch Zuid Amerika.

De andere twee Ara's zijn vertegenwoordigers der Roodblauwe, ook wel Geelvleugel Ara genaamd en terecht, want het is duidelijk te zien, dat de bovenvleugel- en schouderdekveren bij deze twee vogels, kolossale exemplaren overigens, die wel 90 centimeter lang zijn in werkelijkheid en groter dan de blauwgele, goudgeel zijn. (*Ara macao*, Linné)

Helderrood zijn vooral borst, bovenkop en rug, buik, dijbenen, staartpennen. Blauw zijn de grote slagpennen, kleine slagpennen, grote schouderdekveren, stuit, boven- en onderstaartdek en de punten der staartpennen. De bovensnavel is hoornkleurig wit met een driehoekige zwarte vlek aan de onderrand; de ondersnavel is zwart, evenals de poten. De onbevederde wangen zijn vleeskleurig tot wit en er bevinden zich geen veerrijen op die wangen. Let u daar eens op, want bij de Groenvleugel Ara (*Ara chloroptera*), die ook veelvuldig voorkomt in vogelparken en bij dierenhandelaren zijn wel degelijk rode veerrijen op de vleeskleurige, overigens onbevederde wangen te zien, terwijl het rood van deze soort veel donkerder van tint is en er geen geeloranje te zien is op het vleugelschild.

Kruisingen komen ook voor, want in voliëremilieus komt soortkruising voor.

Ara's kunnen zeer tam worden, maar ze dragen hun uiterst sterke snavel steeds bij zich, vergeet u dat nooit!

ONKRUIDZADEN

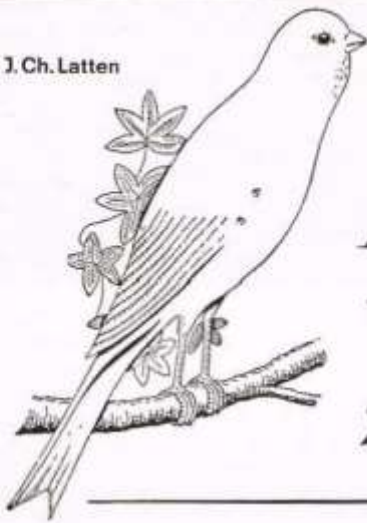
GANZEVOET (*Chenopodium spec.*). Foto uit „Vogelfutterpflanzen“ (Verlag Jacob Hélie)

Een van de minder bekende onkruiden, die een uitstekend voedsel voor vele van onze vogels opleveren, is ganzevoet.

Het is vaak moeilijk om ganzevoet en de verschillende soorten melde uit elkaar te houden; daar de zaden van deze laatsten echter eveneens graag door de vogels gegeten worden, is het voor de vogelliefhebber van geen belang of hij nu met melde of ganzevoet te maken heeft.

De planten worden soms wel een meter hoog en zijn op veel plaatsen in grote hoeveelheden te vinden, zoals op akkers, maar ook in steden op plaatsen waar veel onkruid groeit, zoals bijv. op puinhopen e.d. De glanzend bruine of zwarte zaden — al naar gelang de soort — worden door vrijwel alle inlandse vogels gegeten. Ook prachtvinken en parkieten — zowel grasparkieten als vele grote parkieten — eten deze zaden vaak erg graag.

J. Ch. Latten

4

Het kweken van Harzer zangkanaries

Opkooien en africhten van Harzerzangkanaries.

Over het opkooien en africhten van onze Harzerzangkanaries zijn de meningen nogal verdeeld. Volgens de een de vogels niet eerder opkooien dan ± 6 weken voor de T.T. en volgens de ander zo spoedig mogelijk. De beste tijd om onze vogels op te kooien is zodra ze volledig door de rui heen zijn en wel om de volgende reden. De jonge vogels zitten rustig en worden niet door anderen gestoord, — wat wel gebeurt zolang ze in de vlucht rondvliegen — ze kunnen zich dus volledig inzetten op hun zangstudie.

Wel laat men de vogels opgekooit in de broedkamer, omdat dit de door hen vertrouwde omgeving is en ze daardoor veel vlugger weer beginnen aan hun studie. Wel moet er op gelet worden dat er eerst broer naast broer, dan halfbroer naast halfbroer, vervolgens neef naast neef geplaatst wordt. Men kan er ook een goede voorzanger tussenzetten, deze moet dan wel van dezelfde zangrichting zijn. Het beste is hier de vader van de jonge vogels op zijn plaats. Het lied van de voorzanger moet zonder fouten en van goede kwaliteit zijn. Tevens heeft dit vroege opkooien zijn nut, omdat stoei- en vechtpartijen dan achterwege blijven, want dit is dan niet mogelijk. De vogels worden dus niet meer gestoord, zitten rustig en de zangstudie zal veel vlotter verlopen.

Ongeveer zes weken vóór de TT. gaan de vogels de zangkast in en begint voor de kweker de zorg dat de vogels tijdens de keuring in topconditie zijn. De vogels komen ook in de zangkast in dezelfde volgorde te staan, zoals ze eerst al stonden in de broedkamer. De eerste dagen mogen geen tussenschotjes geplaatst worden of een gordijn voor de zangkast hangen, omdat de vogels weer aan een vreemde omgeving moeten wennen. Dit lukt

sneller als ze elkaar nog kunnen zien. Beginnen de vogels in de zangkast goed door te zingen, dit is reeds naar een paar dagen, dan kunnen de tussenschotjes geplaatst worden, zodat ze elkaar niet meer kunnen zien.

Na ruim een week kan dan ook het gordijn worden aangebracht, echter niet zo dat de vogels helemaal in het donker zitten, want ze moeten ook hun eten en drinken kunnen vinden.

Het verzorgen doen we nu meestal met kunstlicht, de vogels krijgen hun eten en drinken en het gordijn blijft een half uur open, zodoende leren de vogels zingen bij kunstlicht, wat hun in de keurkamer ten goede komt, want de vogels worden gekeurd bij kunstlicht.

Alvorens de vogels de zangkast ingaan moet u reeds een strenge selectie hebben toegepast. Alle vogels met foutieve toeren of slechte toeren moeten verwijderd worden, dus niet meer in de zangkast, zodat alleen de goede vogels overblijven.

Drie weken voor de TT beginnen we met de vogels op tafel te zetten. Dit uitzetten moet wel met kunstlicht. De eerste dagen niet langer dan 10 min. dan steeds iets langer laten staan, als ze niet direct beginnen te zingen. Als de vogels gezond zijn en een goede verzorging krijgen, zingen ze heus wel.

Ook hebben wij zorg te dragen voor een goede kwaliteit van het zaad, dat wij onze vogels geven. Ook al zingen de vogels de eerste dagen na het uitzetten niet, toch voor u ze weer terugplaatst in de zangkast, iets snoepzaad geven. Dit lusten ze graag en zijn er ook dankbaar voor. Steeds zorgen voor schoon drinkwater en de kooitjes goed rein houden. Voordat de vogels in de inzetkooitjes gezet worden moeten deze ook goed rein en ontsmet zijn. De temperatuur in het vertrek waar de zangkast met de vogels staat moet nu ook steeds $\pm 20^{\circ}\text{C}$ zijn. Zingen de vogels vlot hun lied en hebben we een of meerdere stammen er kunnen uithalen en bij elkaar zetten, is het aan te raden om met

de vogels van de ene kamer naar de andere te gaan en uit te zetten. Ook is verschil van lichtsterkte van belang. Zo leren ze dus zingen onder verschillende omstandigheden. In de keurkamer heerst ook een ander milieu alsmede ander licht. Reeds meerdere malen heb ik tijdens of na de keuringen meegemaakt dat er kwekers waren, waarvan de vogels niet hadden gezongen in de keurkamer, thuis deden ze het wel. Uit zo'n gesprek dat dan volgde kwam er eindelijk uit, dat de vogels steeds in hetzelfde vertrek uitgezet waren dus nooit eens verwisseld van kamer, laat staan eens buitenshuis bij een collega of kennis.

Ook heb ik meegemaakt dat een kweker voor zijn vogels andere lampen wou indraaien in de keurkamer, omdat ze bij het aanwezige licht niet gezongen hadden. Daar had hij thuis aan moeten denken, nu was het te laat.

Met een beetje moeite en wat liefde voor de vogels kunnen wij zelf teleurstellingen zoals niet zingen of weinig lust tot zingen voorkomen. Geef de vogels nooit hennep in het voerbakje tijdens het inzetten voor de TT, want hiermede gaan ze spelen.

Wat nog van groot belang is voor de vogels en de kweker en waar het TT bestuur voor te zorgen heeft tijdens het inzetten van de vogels is, zodra de vo-

gels ingebracht worden moeten ze de zangkast in, goed verzorgen en de gordijnen dicht, opdat de vogels volledige rust krijgen om de volgende dag hun taak te kunnen vervullen.

Dag van de keuring 's morgens om half acht tot acht uur gordijn open maken opdat de vogels voldoende kunnen eten en drinken, daarna niet meer open doen voor de keuring begint. 's Morgens vóór de keuring de vogels niet voeren of van vers drinkwater voorzien, dit doet men bij voorkeur 's avonds, dan worden de vogels niet gestoord en bij vers drinkwater zijn ze vlugger geneigd om met water te spelen, waar van zingen dan ook geen sprake kan zijn. De kooitjes ook een kleine schoonmaakbeurt geven voordat de vogels de keurkamer ingaan.

Als de zandlade rein is verblijven ze niet op de bodem, omdat er niets te vinden is. Bij niet reine zandlade is er de kans dat ze daar hun tijd doorbrengen en verknoelen in plaats van zingen. Wij verwachten en verlangen dat onze vogels zingen in de keurkamer, laten wij dan ook allen hieraan meewerken en bovenstaande ook in praktijk brengen en niet denken of zeggen: „dit of dat is niet nodig!“ Dat is het wel, wat wij van de vogels verwachten mogen de vogels ook van ons verwachten.

ROODMASKER-DWERGPAPEGAAI

A. Rutgers

Agapornis p. pullaria (Linnaeus)

Over de geschiedenis van dit sierlijke papegaaitje als kooi- en volièrevogel valt veel te vertellen. Want toen Linnaeus in 1758 de eerste beschrijving gaf, waarbij hij gebruik van het latijnse woord **pullus** maakte, dat een **jong dier** betekent en hier in overdrachtelijke zin als **klein** moet worden opgevat, waren deze vogels al geruime tijd bij particuliere liefhebbers bekend; Boosey weet met zekerheid te vermelden dat ze tot de het vroegst ingevoerde papegaaiachtigen behoren en reeds aan het eind van de 16e eeuw bij de dames als lievelingetjes bekend waren. Het zou wel eens kunnen zijn dat ze nog vóór de Grijsse Roodpapegaai in Engeland ingevoerd waren. Ook in Frankrijk kwamen ze omstreeks 1820 in volières van enkele liefhebbers voor, getuige een klein werkje van een zekere Michel, die er zich op beroept de vogelverzorgster van de koning van Westfalen geweest te zijn.

Gezien het feit dat dit de enige leden van het geslacht **Agapornis** zijn, die zeer moeilijk te acclimatiseren zijn, is het wel zeker dat het in het verre verleden steeds slechts enkele vogels betrof, die le-

vend Europa bereikten. De reis alleen al van hun geboortegrond in tropisch Afrika, via de netten en vangkooien naar de exporteurs en dan per schip in een primitieve behuizing en aan weer en wind blootgesteld, zal wel talloze slachtoffers geest hebben, zodat de conditie bij aankomst van de overlevenden niet erg rooskleurig geweest zal zijn.

Tegenwoordig zijn de meeste risico's geheel overwonnen, maar men zou dan ook verwachten dat ze regelmatig werden aangeboden en het tegendeel is waar. Natuurlijk komen ze wel eens met een transport mee, maar ze blijven erg schaars.

Alleen jonge vogels zijn spoedig tam te krijgen, oudere exemplaren zijn schuw en blijven dit meestal ook als men ze in een volièr laat. Alleen gehouden volwassen exemplaren, in een kooi gehouden en met slechts een enkele verzorgster, kunnen echter ook zeer tam en aanhankelijk worden.

De Roodmasker-Dwergpapegaaitjes behoren tot de kleinste van het geslacht, ze variëren van 13 tot 14,5 cm lengte. Ze wijken in menig opzicht van de andere af, in de eerste plaats door hun veel minder schelle roep en fluittonen, door hun verdraagzaamheid ten aanzien van medebewoners van hun volièr; zelfs kleine vinken-soorten laten ze meestal geheel met rust, alleen tegenover soortgenoten en kleine papegaaiachtigen treden ze wel eens vechtlustig op. Ze zijn bijzonder makkelijk te sexen, daar het vrouwtje groene in plaats van zwarte onder-vleugeldekkveren heeft, een minder uitgebreid, en oranje in plaats van rood, masker en minder blauw

vervolg op pag. 362

M. de Jong

De Roodborst

Foto: L. Wilhelm

Er zullen denkkelijk niet veel personen zijn die de roodborst niet kennen. Het diertje valt immers onmiddellijk op door zijn helder roodbruine borst; het oranjerood strekt zich verder uit over de keel, kin en een gedeelte van het voorhoofd. Men zou haast kunnen zeggen, dat het diertje voortdurend „bloost“ met zijn rode gezicht, hoewel dit rood bij lange na niet zo intens is als bij de putter (die ook wel distelvink wordt genoemd). Hoe de roodborst aan zijn fraai gekleurde borst komt, kunt u lezen in Selma Lagerlöf's „Christuslegenden“. Mocht de redactie van „Onze Vogels“ het willen, dan zal ik het te zijner tijd wel eens vertellen in ons lijfblad.

Hoewel een roodborst tamelijk hoog op de ranke pootjes staat, doet hij toch ietwat gedrongen aan. Zo nu en dan buigt hij het lichaam iets voorover en het is dan net of knikt hij door de knieën. Misschien heeft u dit wel eens gezien, want als u bezig bent in uw tuin, komt er beslist eentje kijken, want het diertje is uitermate nieuwsgierig van aard! In het begin blijft hij van een afstandje observeren met zijn grote, donkere kraaloojes, maar allengs komt hij dichterbij en kijkt of u niets eetbaars voor hem uit de bodem naar boven haalt. U moet in het geheel niet verbaasd opkijken als hij plotseling op uw spa gaat zitten!

Zijn „getikker“ kan men de gehele dag horen en af en toe weerklinkt zijn melodieuze liedje, dat vooral 's winters opvalt, als de meeste andere zangertjes domicilie hebben gekozen in zuidelijker regionen. In de zomermaanden gaat zijn heldere „waterval van parelende toontjes“ veelal verloren tussen het gekwinkelaer van de andere tuin- en parkbewoertjes.

Roodborsten zijn allerminst verdraagzaam! Als een indringer zich op het erf van een ander waagt, wordt er geknokt om het leven. Als echte kempfanen — en hier bedoel ik de vechthanen mee —

vliegen ze elkaar in de veren en doorgaans treedt de rechtmatige eigenaar als overwinnaar uit het strijdperk. Omdat hij zijn territorium zo heldhaftig verdedigt, werd hij in 1960 in een in Engeland gehouden enquête gekozen als symbool, als „nationale vogel“ voor Groot-Brittannië.

Ook tijdens het „verkering zoeken“ is het tussen de jongen en het meisje lang niet altijd pais en vree, maar op een gegeven moment worden zij het toch eens en wordt het huwelijk gesloten. Vrijwel onmiddellijk hierna begint het vrouwtje met de nestbouw; op een fundament van dorre blaadjes komt de eigenlijke wieg, die vervaardigd wordt van allerlei plantaardig spul, van binnen gestoffeerd met sprietjes, halmpjes, worteldraadjes, haren en soms een paar veertjes. De toekomstige kinderkamer kan men aantreffen op alle mogelijke en onmogelijke plaatsen, zowel boven, op als in de grond: in holtten, gaten, spleten, onder een graspol, tussen boomwortels, in boomstronken, nestkastjes, weggegooides conservenblikjes en zo zou ik nog een heel tijdje door kunnen gaan. Een doodenkele keer bevindt het nest zich ongeveer manshoogte in de klimop.

De vijf of zes eitjes zijn witachtig tot roze met roodbruine puntjes, die aan de dikke pool nogal eens een kapje of kransje vormen.

Ook het broeden geschiedt uitsluitend door het vrouwtje, maar mijnheer is wel zo attent haar af en toe wat eterij te brengen of ze van het nest te lokken, als hij iets lekkers bemachtigd heeft. De jongen worden na circa veertien dagen geboren en vliegen uit als ze twaalf tot vijftien dagen oud zijn. Dan neemt het mannetje ze onder zijn hoede en begint het wijtje aan een tweede legsel.

Zij die letterlijk alles willen weten over de roodborst, kan ik het fijne boekje van David Lack, getiteld „The Life of the Robin“ van harte aanbevelen.

op de stuit. Een ander belangrijk verschil met de andere Agapornissen, en ditmaal sterk ten nadele van deze soort, tenminste uit liefhebbersoogpunt bezien, wordt gevormd door de broedwijze en de geneigdheid om tot broeden over te gaan. Andere Agapornissen schijnen hun verlies aan vrijheid a.h.w. te willen compenseren door zich intensief met paren en broeden te gaan bezighouden, zodra ze enigermate aan hun nieuwe verblijf gewend zijn, de Roodmaskers hebben het klaarblijkelijk veel moeilijker en het duurt soms jaren voor ze aanstalten gaan maken om te gaan broeden. Ze zijn zeer gevoelig voor kou en tocht en moeten na aankomst in een zeer goed verwarmd verblijf worden gehouden. Een enkel exemplaar kan vaak niet tegen de eenzaamheid, zit er lusteloos bij, wil niet eten en kwijnt zo weg. Een paartje daarentegen vormt een eenheid, zit dicht tegen elkaar aangedrukt en verliest elkaar de hele dag niet uit het oog; eten en drinken doet het samen.

Hoewel de hoofdbestanddelen van het voedsel hier ook uit witzaad en gierst bestaan, hebben deze Agapornissen beslist meer behoefte aan vruchten, zoals appel en peer.

Ze zijn dol op trosgierst, eten na enige tijd ook gekiemde zaden en zonnebloempitten.

Van groot belang is het te trachten deze vogels aan zachtvoer met hardgekookt ei en meelwormen te wennen, want als ze tot broeden overgaan zullen ze de jongen hiermee stellig ook voeren.

In het Duits heten ze **Unzertrennlliche** en **Orangköpfchen**, beide zeer sprekende namen, in het Engels **Red-faced Lovebird** en in het Frans **Inséparable à tête rouge**.

Men heeft vastgesteld dat de vogels, die uit Oeganda komen een wat lichtere stuit hebben, zodat er thans sprake is van twee rassen, t.w. **pullaria pullaria** en **pullaria ugandae**.

Het heeft lang geduurd voordat er broedresultaten werden behaald, wat stellig te wijten is aan het feit dat men van het leven in het wild vrijwel niets wist. Men nam aan dat de vogels in boomholten broeden en dus werden de gewone broedblokken of broedkasten opgehangen, maar tevergeefs. Pas nadat ontdekt was dat de vogels in de van leem en aarde gebouwde nesten van boomtermieten huisden werden door deze Agapornissen gegraven gangen en nestkamers gevonden. In het gedeelte, waar de vogels nestelden kwamen geen termieten voor, terwijl de vogels ook geen termieten lastig vielen, die aan de andere kant woonden. Toen een jongen probeerde een Agapornisnest uit te halen werd hij fel door de termieten aangevallen en gebeten. Wil men dus succes met deze vogels behalen, dan verdient het aanbeveling een oude wilgenstam in de volière te plaatsen en die met aarde, leem en turfmolm, doorengemengd op te vullen. Daarin gaan de vogels spoedig een gang en broedkamer graven.

In het wild worden ze meestal in kleine vluchten van

Roodmaskerdwergapegaai

2-6 vogels gezien. Ze strijken, luid roepend in het hoge gras neer, waarin ze behendig op en neer klauteren om de aren van hun zaden te ontdoen. Ze worden echter ook veel in vruchtendragende vijgebomen gezien. Tegen de avond zoeken ze hun vaste slaapbomen op. In de nesten zijn 2-3 eitjes gevonden, hoewel een enkel bericht ook melding maakt van een legsel van 5-7 eieren.

Zoals hiervoor al werd gezegd moeten pas ingevoerde vogels in een goed verwarmde kooi of vitrine gehouden worden. Het komt nogal eens voor, dat ze niet goed of zelfs helemaal niet kunnen vliegen, omdat men de vleugels heeft gekortwiekt en dan moeten er voldoende takken in het verblijf worden aangebracht, zodat ze volop kunnen klauteren. Als men de gekortwiekte pennen wil uittrekken, moet men de buitenste laten staan, anders loopt men kans dat de nieuwe pennen beschadigen. Pas als de nieuwe pennen uitgegroeid zijn trekt men de buitenste uit.

Hoe uitgebreider het menu is, waaraan men de vogels in deze periode went, des te beter is het. Groenvoer, rijpende gras- en graansoorten, verse miereneieren en meelwormen, in melk geweekt brood, eivoer en wat levertraan over het zaad kan er alleen maar toe bijdragen dat de conditie der vogels snel verbetert. Zodra men merkt dat de vogels slechts met een bepaalde zaadsoort voeden, moet men deze reduceren, zodat ze gedwongen worden ook de andere te eten.

Broedresultaten zijn er ook al geweest, maar in tal van gevallen werden de jongen niet goed groot; in de meeste gevallen was het dieet niet uitgebreid genoeg. Zijn de ouden gewend aan een nectarvoedsel, zoals dat aan vruchteneters en insekteneters gegeven wordt, dan zal men constateren dat in de opfoktijd der jongen hiervan gretig wordt gedronken.

Wanneer men er in geslaagd is een paartje goed te acclimatiseren, kan men ze 's zomers en 's winters ook in de buitenvolière laten. Ze blijken dan uitstekend tegen ons klimaat bestand te zijn. Natuurlijk moet het nachthok 's winters wel verwarmd zijn.

Van de sub-familie Opopsittidae, die alleen voorkomt in de Australische fauna, worden zover ik weet, maar twee soorten op het Australische vasteland aangetroffen, terwijl de overige soorten over de omringende eilanden verspreid leven. Er zijn slechts twee soorten, de Blauwoordwergpapegaai en de Zwartoordwergpapegaai. Van de laatstgenoemde soort hebben alle vogels donkere of zwarte veren op hun kop, wangen of voorhoofd. Er zijn in totaal zeven rassen van de Blauwoordwergpapegaai waarvan er twee, nl. de *Oppositta d. macleayana* en de *O. d. coxeni* in Queensland en Nieuw Zuid Wales worden aangetroffen, terwijl de overige soorten verspreid voorkomen op de eilanden tot aan het Noorden van het Australische vasteland. De algemene naam van dwergpapegaai wordt voor de gehele familie gebruikt. De vogels waarvoor ik mocht zorgen waren Blauwoordwergpapegaaien vanuit het Oosten van Nieuw Guïnea. Zij zijn in totaal ongeveer 15 cm. lang en het geslacht is uit het kleurenverschil op te maken, waarbij het duidelijkste teken bij de man de scharlaken-rode

bessen en wilde vruchten leefden, heb ik twee paartjes op een dieet gezet van tot dobbelsteentjes gesneden gemengd fruit, zoals appel, zwarte bessen, kersen, perziken, enz. en gedroogde vijgen. Verder kregen zij een klein potje met zonnepit-zaden en een beetje millet. Zij aten het fruit zonder aarzeling, maar van de vijgen aten zij alleen de zaadjes, waarbij zij het vruchtvlees rond strooiden. Zij namen wat van het zaadmengsel, maar hoofdzakelijk als afwisseling, en het kon op geen enkele manier worden gezien als een hoofd-dieet. Muur en graszaden werden ook voor gezet, maar opzij geschoven en maakte echt geen deel uit van het voedsel.

De twee paartjes leefden erg tevreden samen gedurende ongeveer een jaar en toen werd het duidelijk dat zij gepaard hadden. Ongewoon was het bij een van elk geslacht nodig de bovensnavel met regelmatige tussenpozen wat bij te knippen en toen het op de keuze van de partner aankwam werden deze vogels juist gescheiden en namen zij elk een vogel met een normale niet overgroeide snavel

DE BLAUWOOR- DWERG- PAPEGAAI

Charles Everitt

wangvlekken zijn, terwijl deze bij de pop (zoals op de foto te zien is) donker geelachtig zijn.

Het volwassen mannetje is van boven bijna helemaal groen, terwijl zijn voorhoofd, bovenkop, wangen en de dekveren van de oren scharlaken-rood zijn met een geelachtige rand achter om de kop. Er zit een blauwe stip voor elk oog en een blauwe band, die de rode wangen omlind, achter elk oor. De flanken zijn geel, terwijl de onderzijde van een lichter groen is dan de kleur van zijn rug. De buitenste slagpennen en de vleugeldeken zijn helder blauw en de onderkant van de slagpennen is licht-geel.

De staart is groen van boven en van onderen dof blauwachtig. De iris is zwart en de snavel en poten zijn geelachtig. De pop lijkt veel op de man met dit verschil dat de wangvlekken donker geelachtig zijn met een rode streep die langs de bovenkant van de kop tot aan de dekveren van de oren loopt. Omdat ik wist dat zij in de natuur gewoonlijk van

als partner. Zij werden nooit echt tam en het trimmen was altijd een opgave. Ik wist dat zij gewoon waren om in een hol hun nest te maken, maar het was mij niet bekend of zij gemeenschappelijk broedden of niet en dus werd besloten om ze te scheiden en het paartje dat het eerste aan het broeden toe scheen werd binnenshuis in een voliëre gezet van 3 x 2 x 2,5 meter.

Om ze wat gemakkelijker te laten wennen aan hun nieuwe verblijf werd er een boomstomp met een oud nest van een specht in de voliëre gezet. Voor het gemak werd de stomp in twee gedeelten van ruim een halve meter gezaagd en alvorens de delen weer aan elkaar te bevestigen werd een tinnen bakje als water reservaat onder het bovenste gedeelte geplaatst om er zeker van te zijn dat het nest voldoende vochtig zou zijn. Verder werd er boven

vervolg op pag. 372

Een bijzonderheid mag niet onvermeld blijven bij deze soort, n.l. de schrikachtigheid met fatale gevolgen. Reeds in 1806 beschreef Rev. Th. Smith hoe tal van per schip ingevoerde Agapornissen plotseling dood op de grond vielen toen het schip kanon-schoten liet losbarsten. Mr. Prestwich maakte het mee dat een vogel van schrik doodviel in de volière toen er een raam dicht sloeg. Het gevolg bleek steeds te zijn een bloeding in de hersenen. Laatstgenoemde hield bijna 35 jaar achter elkaar paartjes van de Roodmaskers en slaagde er pas in 1958 in een enkel jong te laten grootbrengen. In de zeer grote volière, waarin de broedresultaat behaald werd, bevonden zich 13 paartjes en waren 16 met harde turf gevulde manden opgehangen, die ca. 80 cm diep waren en aan de voorkant een doorsnee van ca. 30 cm hadden. De opening was hetzij naar het noorden, hetzij naar het westen gericht. Alle vogels hadden buiten overwinterd en waren dus in zeer goede conditie. De meeste paartjes maakten gangen en nestkamers en legden eieren, die echter geen jongen opleverden, slechts 1 jong kwam uit en bereikte de leeftijd van 1 maand.

Een Deense liefhebber had in 1961 meer succes met een enkel paartje. Bij hem broedden deze vogels in een broedkast, waarin slechts een dun laagje turf op de bodem was aangebracht. Er werden twee jongen goed grootgebracht. Hij verwerkte dagelijks 300-500 meelwormen!

In Kaapstad hebben verschillende liefhebbers broedresultaten behaald. Zij maakten gebruik van broedkasten, die van binnen met kurk gevuld waren en in de buitenvolière aangebracht waren, waar ze in de regentijd de volle laag kregen. Er werden meermalen 5 of 4 jongen goed grootgebracht. De jongen kregen geen meelwormen, maar alleen diverse zaden en wat groenvoer!

De hierboven aangehaalde broedresultaten hebben een ding met elkaar gemeen, er werd geen gebruik gemaakt van nestmateriaal, dus alle verhalen over het binnenslepen van stukjes schors van wilgen of appelbomen onder hun veren kan geen betrekking hebben op deze vogels. Het is daarom zeer waarschijnlijk dat enkele in de literatuur vermelde broedresultaten, waarbij spraken was van nestmateriaal betrekking hebben op de *Agapornis roseicollis*, een vrij voor de hand liggende verwisseling.

Nog een enkele bijzonderheid van de Roodmaskers. Het liefst slapen ze ondersteboven hangend aan een tak of het gaas, boven in de volière, net als Hangparkieten van het geslacht *Forpus*, waarmee ze nauwer verwant zijn, dan tot nu toe werd aangenomen.

Voor liefhebbers met veel geduld en inventiviteit bieden ze nog een rijk terrein voor studie en experimenten.

De (Goud) Groene kanarie

E. Adema

De fraaie afbeelding van deze vogel op bijgevoegde foto zou doen vermoeden dat op de wedstrijden dergelijke vogels in grote mate vertegenwoordigd zouden zijn.

De praktijk wijst anders uit. In tegenstelling tot overige kleuren is de goud-groene vogel op de meeste wedstrijden verre in de minderheid.

Laten we meteen vaststellen, dat het ter wedstrijd brengen van een goud-groene vogel, welke kan meedingen naar de „Top” prijzen geen gemakkelijke opgave is.

Als we de omschrijving in de standaard bekijken dan lijkt het allemaal vrij eenvoudig en zijn aan deze omschrijving maar weinig woorden gewijd in verhouding tot andere kleuren.

Als hoogst geklassificeerde vogel in de pigmentklassen dient deze vogel te bezitten de kleuren: Bruin-zwart en geel met daarbij de factor welke deze kleuren zo diep mogelijk ontwikkelen.

Echter zien we bij het doorlezen van de omschrijving al direct dat deze vogel totaal geen bruin in de rug mag laten zien.

Het zal duidelijk zijn, dat hier al de eerste moeilijke

opgave ligt, wel bruin bezitten maar mag het niet laten zien.

Vele van deze vogels laten echter in min of meerdere mate dit bruin in de rug zien en brengt hem gelijk in de meer naar achteren gelegen gelederen.

Verder vermeld de standaard, dat de vogel een fel groen overgoten gelijkmatige kleur moet bezitten, het grasgroen nabij komend. Dat hierbij de blauwfactor een invloedrijke rol speelt is duidelijk. Doch we kennen zeker drie variaties hierin n.l. „dubbel” enkelvoudig en zo als de standaard het uitdrukt „onberekend”.

Doch de vereiste factor, waarop de meeste ingezonden vogels hun punten verliezen, is wel dat de vogel een maximaal aan goud moet bezitten.

Dit houdt in dat geen schimmel aanwezig mag zijn, althans niet zichtbaar zoals de standaard dan ook gebiedend voorschrijft.

Bij vele van de ingezonden vogels zien we dat deze goudkleur in de borst en flanken prachtig, diep van kleur, aanwezig is doch tussen de pootjes en vlak voor de inplanting van de staartpennen aan de onderzijde verstek laat gaan.

Foto:
P. Ramaekers

Een bekende uitdrukking hiervoor is deze vogels te betitelen met „drager van een „lichte” broek.

Hierop struikelen de meeste vogels welke overigens aan alle standaard-eisen voldoen of zeer nabij komen. Het blijkt, dat er nog steeds vele van deze „witbroeken” worden ingeschreven en ingezonden. Wijst men de betrokken kweker op deze „fout” dan blijkt dat bij velen dit een onbekende hoedanigheid is.

Ik geef direct toe, dat ook bij aandachtige lezing van de omschrijving in de standaard deze zo belangrijke en voor de waardering van de vogel zo noodzakelijke eis daarin niet voldoende tot uitdrukking gebracht wordt.

Bij de heren keurmeesters is deze eis voldoende bekend en wordt hierop scherp gelet, doch van even zo groot belang is het dat ook de kweker hiermede bekend zijn of gemaakt worden.

Verder lezen we dan dat „Pigmentstreepjes - vleugel en staartpennen goed donker van kleur moeten zijn. Dat is voor een ieder duidelijk, doch waar dienen we de pigmentstreepjes aan te treffen?

Ook hier bij velen weer een onbekendheid. Deze pigmentstreepjes moeten namelijk en dat is bij de meeste kwekers van deze vogels wel bekend, voorkomen in de rug doch, en dat is nu weer het onbekende, eveneens, zij het in lichtere mate, ook

voorkomen in de flanken van de vogel, en belangrijk, aan weerszijden van de vogel in gelijke mate. Hier wordt blijkens de praktijk óf wel te weinig aandacht aan besteed óf men is zich niet bewust dat dit als eis wordt gesteld.

Onnodig te zeggen, dat verder de volle intensiefactor aanwezig moet zijn en snavel, pootjes en nageltjes zo donker mogelijk dienen te zijn.

Een nog al eens voorkomende fout is dan ook: Bon- te pootjes en nagels of wel deze zijn aan de lichte kant.

Een te grof pigment, te licht in flanken en dijen, benevens een te weinig aan blauwfactor zal een vogel nimmer aan de „top” brengen.

Kwekers van „Goud-Groen” selecteer uw vogels op bovenomschreven punten en laat een ieder genieten van deze, overigens nog te weinig ingezonden, vogels.

Zonder kijf is de goud-groene vogel, mits de vereiste factoren in hun volle en juiste verhouding aanwezig zijn een geduchte concurrent voor alle andere kleurvariateiten.

Laten we zorgen, dat deze fraaie vogel niet door een onjuist inzicht enz. van onze wedstrijden gaat verdwijnen. Zij, die werkelijk op „eer” gesteld zijn kunnen dat met dergelijke vogels binnenhalen.

Succes.

PARELHOENDERS

R. R. P. van der Mark

Parelhoenders, in oude artikelen en zelfs boekwerkjes ook wel poelepstaten genoemd, komen oorspronkelijk uit West Afrika, waar ze in 5 soorten met zelfs 35 ondersoorten voorkomen, evenals op het eiland Madagaskar.

Destijds namen de slaven parelhoenders mee naar Jamaica en Haiti, waar de vogels verwilderden, zodat ook deze eilanden nu nog parelhoenders bezitten.

Verwonderlijk is deze aanpassing niet, want deze vogelsoort houdt van licht beboste gronden met veel zonnige plekken, maar is verder ijzersterk, zodat hij ook in ons land en in geheel Europa goed gedijt.

Sommige soorten zijn nog steeds uiterst zeldzaam, zoals het Gierparelhoen en daarom ook kostbaar, maar het gewone parelhoen, behorende tot de groep Helmparelhoenders, is min of meer tot huisdier getemd, met die beperking, dat een zekere vrijheidsdrang altijd nog aanwezig is!

Vandaar, dat parelhoenders eigenlijk in voliëres niet zo goed gedijen; zodra ze, na een uitwenperiode van enkele weken, de volle vrijheid krijgen, blijven ze hun standplaats trouw en staan ze, vooral 's avonds al op de voerplaats geduldig te wachten! Vooral in Frankrijk zijn parelhoenders op boerderijen een normale verschijning, want hun vlees is bijzonder smakelijk en de laatste jaren neemt ook de

consumptie van parelhoenvlees in nederlandse restaurants en op de grote internationale schepen zeer toe. Er zijn in ons land zelfs meerdere parelhoenfokkerijen, om aan deze vraag te kunnen voldoen.

Ook als siervogel is het parelhoen in parken, plantsoenen, boomgaarden en grotere tuinen een kleurrijke verschijning en een groepje van deze vogelsoort, waarbij niet alleen de bekende blauwe stamvariëteit, maar ook de door mutatie en familieteelt ontstane witte, zwarte, lichtblauwe, mauvekleurige, lavendelkleurige, bruine en violette en witte met een blauwachtig waas, azuurblauwe met witte pa-

rels etc. een kleurrijk geheel kunnen vormen.

Niet alleen hierom zijn parelhoenders aardig om te houden; ten minste zo belangrijk is de aanwezigheid van enkele parelhoenders bij fokkers van siergevogelte, omdat parelhoenders een ongelofelijk scherp oog bezitten, zelfs vele malen sterker dan de mens, en het daarmee samenhangende waarschuwingsgeluid voor naderend onheil in de vogelwereld al menig ongeluk heeft weten te voorkomen!

Parelhoenders zijn werkelijk de beste bewakers van hun omgeving, want stootvogels, katten, vossen, wezels, bunzings, marters en wat niet al wordt

Wissel

De /

onmiddellijk opgemerkt door het alziend oog van het parelhoen, dat alarm slaat!

De waker van de parelhoentrop laat zijn doordringende geluid horen, die door de gehele troep wordt overgenomen en door praktisch alle vogelsoorten wordt begrepen, die dan hun beschermingsmaatregelen tijdig kunnen nemen. Zelfs zwanen en sierduiven reageren op het waarschuwingssignaal van het parelhoen, zo ik hier kon vaststellen in mijn fokkerij.

Parelhoenders zijn vervolgens nuttige vogels; ze leggen per hen wel 100 circa 40 gram wegende, bruinachtige tot crémewitte eieren. Dit grote aantal eieren is noodzakelijk omdat deze vogelsoort in de natuur veel vijanden heeft, de kuikens nestvlinders zijn en derhalve slechts door een grote eiafzetting de instandhouding van de soort gewaarborgd blijft.

De broedduur bedraagt circa 25 dagen. De kuikens, uitgebreed onder de hen zelf zijn beslist schuwer, dan die uitgebreed in de machine, of met behulp van een huishoer.

De eerste levensweken zijn de kuikens erg gevoelig voor tocht en kou, maar zodra de rode vleeswoekeringen beginnen uit te groeien op een leeftijd van circa 6 weken is de moeilijke periode voorbij.

Prima fazantenopfokvoer, startervoer voor kalkoenkuikens en gehakte brandnetels met niet te koud drinkwater zullen de kuikens spoedig doen opgroeien. Op groenvoer zijn ze dol. De afwezigheid van sporen aan de poten geeft nog wel eens moeilijkheden bij de geslachtsbepaling; op een leeftijd van 2 maanden begint het voorhoofd zich met een hoornlaag te bedekken en na 1 jaar is deze hoorn tot volledige ontwikkeling gekomen; deze blijft zwart tot circa de 18e levensmaand wordt dan grijsachtig en later nog bleker. Op deze wijze is de

leeftijd van een parelhoen al aardig te bepalen. Hanen zijn meestal groter van afmeting, hun ruglijn is meer gewelfd, terwijl de helm en keelkellen sterker zijn ontwikkeld dan bij de hennen en ook duidelijker gekleurd. Het stemgeluid van de haan is „rekkrek”, dat van de hen meer lijkend op „pajad-pajad”.

Bij de hen liggen de vleeswoekeringen dichter en vlakker tegen de kaken dan bij de haan, terwijl de oogleden van de haan veelal blauw, van de hen meestal rood van kleur zijn.

De kinlellen tenslotte zijn bij de haan enigszins driehoekig naar de hals gericht; bij de hen zijn ze meer rond van vorm, goed vlak en niet geplooid.

De huisvesting stelt geen hoge eisen; een afdak tegen het vaak bar slechte weer in onze streken is voldoende, want deze vogels overnachten toch graag in bomen en trotseren zonder schadelijke gevolgen kou en sneeuw.

Volwassen parelhoenders zijn alleseters; granen, bessen, bladknoppen, talrijke en duizenden insecten, coloradokevers evenals aardappelkeverlarven, vandaar de belangstelling van de zijde der landbouwers voor deze vogelsoort, oud brood, pluimveekorrels zijn hun voedsel, zodat het beslist geen dure en tijdrovende kostgangers zijn.

Gelukkig neemt het aantal bezitters van parelhoenders de laatste tijd ook in Nederland en België zeer toe, getuige de vele advertenties in diverse tijdschriften, en zelfs de inzendingen op grote pluimveetentoonstellingen, waar ze om hun kleurrijk gevederte en fraaie parelgrote stippen bewondering afdwingen, zoals de kleurenafbeelding toont.

Tegenover andere vogelsoorten zijn parelhoenders bijzonder vreedzaam, want is het niet zo, dat bijvoorbeeld één klein, agressief krielhoen haantje aan de voerbak de baas is over een koppel van 5-7 parelhoenders!

Vogels in de stad

W. J. Nugter

De stad waar ik nu ben, ligt ongeveer 10 kilometer van zee. Misschien is het daarom opvallend, dat hier veel meeuwen vliegen en op de daken van winkels en huizen staan en ook rusten. Nu ik naar de vogels kijk, die zich weinig van de mensendrukke aantrekken, moet ik ineens denken aan de woorden van een kennis.

„Die artikelen van je lees ik graag”, zei hij „maar als je erover praat, hoor ik meer theorie. Schrijf eens iets populair wetenschappelijks”.

Daarvoor hebben we nu juist ons onvolprezen blad. (blad eigenlijk met een hoofdletter, vind ik.) Veel vogels worden uitvoerig besproken. Een enkeling noemt zelfs hun friese roepnaam.

Ik vertel u wat ik op mijn tochten om me heen zie. Heus, dan denk ik wel verder, maar ik zie het niet wetenschappelijk.

Enfin, zullen we in de stad gaan kijken?

Hier is een mooie laan. Aan weerszijden van de weg staan huizen met een voortuin. Dan een breed trottoir met aan de rand stevige iepen, die ongeveer 10 meter uit elkaar staan.

Rondkijken in de stad, heb ik gezegd, nietwaar? Eerlijk, het lijkt hier wel een park, zoveel groen zie ik hier. Zullen de vogels dit ook zien? Buiten het verkeer, hoor ik de vogels ook, en kijk daar eens, op het trottoir aan de overkant...! Vooral niet geloven, hoor, maar vanuit een tuin stapt een strandleeuwerik de stoep op.

In de stad gebruik ik mijn veldkijker niet. (Even nadenken.) Daarom is het zo fijn, dat we veel van vogels kunnen weten door er over te lezen, want ondanks de afstand weet ik toch waarover ik nu vertel.

De strandleeuwerik. De bovenzijde is bruin en de onderzijde is vuilwit. Het gezicht is geel, afgewisseld met een zwarte borstband, oogvlek en eveneens een zwarte rand op de kop. Dit is de man, want de kop van het vrouwtje is fletser van kleur. Opeens vliegt de leeuwerik weg. Waarom eigenlijk?

O, ja, dat heeft de vogel eerder gezien dan ik. Een kauw landt op de weg en stapt voort in de goot. De kauw herkent u gauw. Denk maar dat ze het koud hebben en dat is te zien aan een frisse grijze plek in de nek, bij hun mooie zwarte pak.

Bij een stuk papier, neen een zakje, blijft de kauw staan en scheurt het kapot. „Toch niet nodig voor je nest”, denk ik. Ha, nu zie ik het. Iemand heeft misschien een restje patat verloren.

Niet weggegooid, nietwaar? De kauw hakt een stuk patat kapot. De rest van het „verlies” is voor de kauw klein genoeg, om het zonder hakken te verorberen.

's Jonge, wat kan jij vlug eten, vriend. De vogel kijkt even rond en met een, lijkt het, tevreden knik naar het papier, vliegt de kauw naar het dak van een van de huizen langs de weg.

Even kijken in die smalle straat achter me. Met mijn rug tegen een muur kijk ik hier om me heen.

Drie kinderen hollen voorbij. Een van hen laat een boterham vallen. Een jongen stopt, kijkt er naar en schopt het brood een stukje verder weg.

Mussen en spreeuwen hebben direct in de gaten waar iets eetbaars te halen is. De spreeuwen, in

hun donker gevlekt pak, zijn brutaal tegen onze straatjongens, de mus, want een hapje meekrijgen zullen ze. Voor voorbijgangers vliegen de spreeuwen weg, maar de mussen gaan beleefd enkele tripjes opzij.

Gegarandeerd! Voor mij is hier elke voorbijganger een vogelvriend. Allen gaan netjes iets opzij, om niet op het brood te trappen.

Anderen kijken geamuseerd naar het geruzie van de spreeuwen en mussen aan hun voeten.

De volgende straat maar weer. O, zeker een opslagplaats van oude metalen. Op dit terrein staan oude auto's, fietsen en veel metalen onderdelen van alle mogelijke soorten. Toch even kijken.

„Pardon meneer”, zegt een van de werkers op dit terrein. „Zeg maar Teun, maar komt u niet bij dat autoportier, dat daar op de rand van die muur ligt?” Mijn belangstelling is gewekt en na een beetje heen en weer gepraat zie ik het volgende:

Ongeveer twee meter boven de grond zit een zanglijster op een ruim nest, gebouwd op een wirwar van stukken oud ijzer.

Teun heeft een halve meter boven het nest een autoportier gelegd, goed stevig, zodat die plaats niet zo opvalt en daar geen metaal bij het nest wordt gegooid.

De zanglijster is ongeveer 20 centimeter groot. De vogel is bruin en het zichtbare gedeelte van de borst is bruin gevlekt.

Het nest heeft een diameter van meer dan 20 cm., want de lijster zit er helemaal in. De buitenkant van het nest lijkt op de onderkant van sommige tapijten. Nogal glad van vorm met slechts hier en daar een veertje of een blaadje vastgeplakt aan de buitenkant van het nest.

De zanglijster broedt nu acht dagen op vier eieren. De eieren zijn blauwgroen van kleur en hebben enkele donkere spatten op de schaal.

's Zondags brengt Teun de lijster enkele pieren en maden en blijft wachten totdat de vogel het eten neemt, wat trouw gebeurt. Vrienden, jullie zien het, ook in de stad zien we vogels en vogelvrienden.

Met vriendelijke groeten.

ERVARINGS- KRABBELS

door Jos Foederer Sr.

*Ivoorvetstofkanarie
Foto: P. Ramaekers*

Op zoek naar nieuwe verschijningsvormen.

Ik begon 10 jaar geleden met het Rose-ivoor vetstof, omdat deze pastelachtige tint voor mij een bijzondere bekoring had.

Ik kweekte deze Rose-ivoor 3 jaar en hoewel ik geen pigmentweker was vond ik toch dat deze tint in de gepigmenteerden moest worden overgebracht. Ik zocht hiervoor naar richtlijnen, doch in de toen bestaande boeken vond ik er geen.

Er was toen nog geen boek van „onze” Heer Veerkamp, die dit in zijn thans geschreven boek zeer duidelijk beschrijft, zie ook de derde les in ONZE VOGELS no 3 1968 van deze schrijver.

Ik moest het dus in 1963 zelf maar uitzoeken en was dan ook zeer verrast dat uit een Rose-ivoor man maal O.R.Isabel pop kakelbonte Brons met Rose-ivoor vetstof gevlekte jongen te voorschijn kwamen. Ik had uit deze beide toch licht gekleurde ouders geen bijna zwartbonte jongen verwacht.

Ik merkte dus ook dat in de vetstof Rose-ivoor nog wel degelijk het pigment aanwezig was, wat door de paring aan Isabel het groen (brons) weer tot werkzaamheid kwam.

Ik was gestart met 2 paren, één Rose-ivoor man x O.R. Isabel pop en één paar O.R.Isabel man x Rose-ivoor pop.

Ik kweekte helaas maar één man uit beide paren en

aangezien de man voornaam is, gezien de geslachtsgebonden vererving van de ivoor-factor, zou ik deze man aan al mijn bonte poppen moeten paren. Doch een collega clubgenoot had uit Roze-ivoor man x Zilver-Isabel pop een bonte bronsvoor man gekweekt en deze mocht ik gebruiken. In 1966 kreeg ik mijn eerste O.R. Brons-ivoor intensief en niet bont. Door de Bronsvorm was het Rose-ivoor violetachtig geworden. Wat een genot om deze voor mij nieuwe verschijningsvorm dagelijks te mogen bewonderen, ik had ze toen nog nooit in intensieve vorm op een T.T gezien.

In 1967 kweekte ik mijn eerste O.R.Agaat-ivoor schimmel, weer het genoegens iets te zien verschijnen wat ik nog niet gezien had.

In 1968 mijn eerste O.R.Agaat-ivoor intensief en weer hetzelfde genoegens.

In 1969 hoop ik mijn eerste O.R.Isabel-ivoor te zien. Of het lukt weet ik niet.

Al deze nieuwe verschijningsvormen vergoedde mij ruimschoots het jaren tegen deze bonte troep aankijken, al kan ik begrijpen dat het voor een T.T. liefhebber erg taai is, er zijn er maar weinig die deze experimenten doorzetten.

In 1966 wilde iemand mijn O.R.Bronsvoren man kopen, voor een popje had hij al bij een ander geïnfomeerd en zou daar f 300.00 voor moeten betalen. Hoewel ik wel begrijp dat deze vogels die er nog zeer weinig waren, niet voor een appel en een ei verkocht worden, vond ik deze waarde bepaling

toch abnormaal.

Ik adviseerde deze man om ze zelf te gaan kweken, door Rose-ivoor x O.R. Isabel te paren, dan kosten ze geen f 300.00 en je beleeft er wel voor f 1000.00 plezier aan en binnen 2 à 3 jaar heeft U ze. Nog enkele tips die ik bij deze kweek ondervonden heb.

Begin met een van beide partners in intensieve vorm te gebruiken. U hoeft dan deze intensiefactor niet later weer via de klassieke vorm in te kweken.

Gebruik bij voorkeur een Isabel pop, daar ik bemerk heb dat de paring met vetstof de passépartout vorm weer werkzaam kan zijn. Dit in verband met de later te wensen Agaten en Isabellen. Ook voor inteelt (broer en zus) niet te bang zijn.

De bonte vogels zijn veel sterker dan andere effen kleuren. Er zijn nog veel nieuwe mogelijkheden b.v. ivoor in pastel, ivoor in opaal, ivoor in de ino's-ivoor-pastel-opaal enz. enz. Niet al deze kleuren zullen prachtvogels worden, doch laat ons erkennen wat mooi en de moeite waard is.

Het tijdelijke vraagprogramma van onze Bond is daarom goed gezien met haar klasse groep 5 kl 21, groep 10 kl 41, groep 15 kl 61, groep 20 kl 81, groep 25 kl 98, groep 30 kl 113.

Doch laat hen die een T.T. organiseren deze nieuwe kleuren dan individueel in de catalogus vermelden, dan leren we allen hieruit en kunnen we leren welke kleur het is, dit is helaas in 1968 nergens het geval geweest ook niet in Rotterdam.

En dit alles zou het zoeken naar nieuwe verschijningsvormen ten zeerste bevorderen.

Tot slot nog dit, het boek van „onze“ heer Veerkamp is onmisbaar bij al deze prachtige nieuwe ontwikkelingen.

Naschrift.

Op zoek naar nieuwe verschijningsvormen. Hiermee staat de heer Foederer niet alleen. In meerdere verenigingen zijn er altijd wel een paar kwekers die iets anders willen proberen. Zoekende naar iets wat een ander nog niet op zijn kooi heeft. Jammer is het, dat dit nogal eens gebeurt zonder de nodige kennis van zaken. Er zijn nu eenmaal kruisingen waarbij voorbaat de uitkomsten niet datgene is wat men verwacht. Hiermee bedoel ik, dat we niet moeten gaan experimenteren op zoek naar iets nieuws, als daartoe het voor dit doel bestemde paar niet geschikt over het juiste factorencomplex. Als simpel voorbeeld het volgende. We kunnen geen goudagaat-ivoor fokken, als de ouders de ivoorfactor missen. Minstens een van beiden zal deze factor moeten bezitten. En evenzo zal bij de man of de pop minstens de goudtint aanwezig moeten zijn. Een experiment heeft dan alleen kans van slagen als het ouderpaar waarmee we starten voldoen aan zekere voorwaarden. Zodat we de nateelt hiervan met vrij grote zekerheid kunnen gebruiken voor het doel dat we voor ogen hebben. De jongen moeten dus van praktische waarde zijn. Experimenteren is eerst beredeneren en dan pas gaan uitvoeren. Dit

sluit echter niet uit dat we dan niet voor verrassingen komen te staan. Bovenstaand artikelje is daar een praktisch voorbeeld van.

Elke vetstofkleurige kanarie met zwarte ogen heeft de aanleg van zwart en bruinpigment bij zich, groen dus. Hoe we ook paren pigment x vetstof, welke pigmentkleur of vetstofkleur doet niets ter zake, we zullen altijd bonte jongen bekomen. Dat dergelijke harlekijnen kostbaar kunnen zijn voor de verdere kweek, is al meerdere malen bewezen.

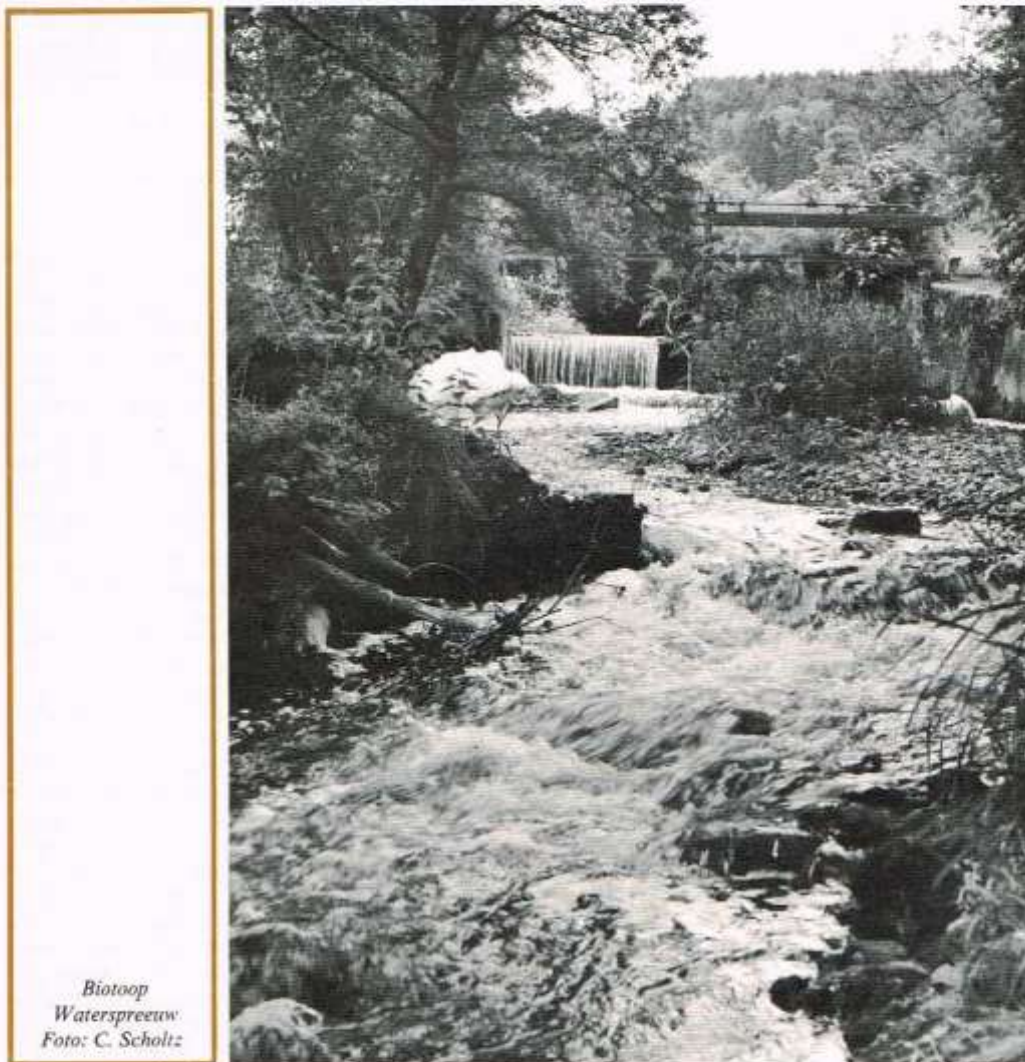
Waar gesproken wordt van een bont-bronze-ivoorman uit rose-ivoorman x zilverisabelpop, dan kan het niet anders of de zilverisabelpop moet de ivoorfactor bij zich gedragen hebben. Dan pas kan een man in zijn verschijningsvorm - ivoor - laten zien als hij de factor dubbel bezit. Het is immers een recessief geslachtsgebonden verervende factor.

De wens van de schrijver om o.roodisabel-ivoor of o.roodbruin-ivoor om van de combinatie ivoor-pastel nog niet te spreken, blijkt in de kweekpraktijk een moeilijke opgave te zijn. De ervaring van enkele collegae en mij is, dat men gemakkelijker een ivooropaal fokt als bijv. een o.roodbruinpastel-ivoor. Al een jaar of vier, vijf, zijn we hiermee bezig, doch het gaat helemaal niet gemakkelijk. Bronspastel-ivoor dat is te doen, dat gaat nogal vrij vlot. Natuurlijk moet er een reden zijn dat al het andere niet zo gemakkelijk lukt. Zo ver als ik dit kan beredeneren, zullen we de oorzaak moeten zoeken in een nauwgekoppeld factorencomplex. Om het anders te zeggen; De kans dat er crossing-over voordoet en dat zal moeten gebeuren als we bijv. een bronze passe-partoutman welke split is voor ivoor gebruiken voor ons doel, is gering. De kweekpraktijk laat ons al enkele jaren zien, dat de kans op bijv. o.roodisabel-ivoor of o.roodbruin-ivoor heel klein is. Men kan een heel jaar kweken zonder dat er ook maar een verschijnt. Toch zijn er van deze exemplaren, de eerste o.roodisabel-ivoorman moet ik echter nog zien. We zullen ons troosten met de gedachte; Hoe moeilijker iets te verwezenlijken is, des te groter is de voldoening als het ons lukt. Om de moeilijkheidsfactor, laat ik het zo maar even noemen, te onderstrepen het volgende. Voor drie jaar terug had ik reeds een o.roodisabel-ivoor. Uitgerekend liet deze vogel in de ruiperiode het afweten. Na die tijd heb ik er geen een meer gekweekt. Agaat-ivoor levert geen moeilijkheden op, die komen er van zelf. D.w.z. als deze factor aanwezig is. Een brons-ivoorpop gepaard aan een o.roodagaatman, geeft ons bronze mannen, split voor agaat en ivoor. Fokken we met zo'n man dan komen de agaat-ivoren van zelf. Zodat er nu reeds, zij het een enkeling ivoor-rubino's zijn. Genetisch zijn deze agaat of brons. Hoewel het nog te vroeg is om een conclusie te trekken, geeft het wel te denken. Voorlopig houd ik het dan ook op een nauwgekoppeld factorencomplex. Roerend ben ik het met de schrijver eens, in onze afdeling doen we dit al jaren, om in de catalogus de juiste kleurbenamingen te gebruiken. Klassennrs. zegt zo weinig en is voor een beginner absoluut een volkomen duistere zaak.

Wissel

De

DE WATERSPREEUW

*Biotoop
Waterspreeuw
Foto: C. Scholtz*

Op de gehele wereld komen slechts vier soorten waterspreeuwen voor, die alle behoren tot het geslacht **Cinclus**. De enige werkelijke verschillen zijn de afwijkende kleurpatronen van het verenpakje, maar wat gewoonten betreft, zijn ze vrijwel identiek. De soort die Noord-Amerika bewoont is **Cinclus mexicanus**, die uit het Andesgebergte in Zuid-Amerika **Cinclus leucocephalus**, in Noord-Azië, oostwaarts tot Japan leeft **Cinclus pallasii** en 'onze' soort **Cinclus Cinclus** leeft verspreid over een groot deel van Europa, oostwaarts tot in Cen-

traal-Azië. Laten we ons verder uitsluitend tot deze soort bepalen.

De waterspreeuw is een flink uit de kluiten gewassen vogel, ongeveer zo groot als een spreeuw, wellicht twee à drie cm kleiner. Hij heeft het postuur van een winterkoning en draagt zijn betrekkelijk korte staart eveneens vrijwel verticaal, echter niet zo rechtop als 'klein duimpje' pleegt te doen. Het is vooral het donkerbruin dat domineert, hoewel de onderborst en de buik ietwat lichter zijn getint, meer roestkleurig. Erg opvallend is de spierwitte

'bef', te weten de kin, keel en een gedeelte van de borst. Het dier staat stevig op zijn lange poten, die aan de voorkant wat lichter zijn dan aan de achterkant.

Officieel loopt de waterspreeuw te boek als 'onregelmatige broedvogel' en tevens als 'onregelmatige gast'. Aangezien deze vogel als biotoop snel stromende beken en rivieren, watervallen en dergelijke vraagt, is het voor de hand liggend, dat hij, zo hij hier eens een enkele maal komt, het Oosten en Zuid-Oosten van ons land prefereert. Voor zover bekend zijn er een viertal broedgevallen geboekstaafd; de laatste dateert uit 1933 in de buurt van Winterswijk. Het is echter niet uitgesloten dat in de jaren 1910 tot 1912 de 'watermerel' reeds broedvogel was in het Geuldal.

De vogel leeft buiten de broedtijd volkomen solitair. Is men zo gelukkig op een plek te vertoeven waar de waterspreeuw domicilie heeft, dan kan men hem op een steen in het water zien zitten, waar hij 'diepe kniebuigingen' maakt (waaraan hij de Engelse benaming 'dipper' dankt) en voortdurend 'knipooft'. Het is net of flipt er af en toe een lichtje aan, iets wat niet wordt veroorzaakt door de ogen zelf, maar door de vrijwel witte oogleden. Hoewel de 'waterlijster' in het geheel geen span- of zwemvliezen heeft, kan hij niettemin uitstekend zwemmen. Als hij op zo'n steen of ander uitsteeksel uit het water naar beneden zit te koekeloeren met schuin gehouden kopje, dan kan het plotseling gebeuren dat de vogel te water springt, een eindje zwemt, om vervolgens geheel onder te duiken. Tijdens het zwemmen bewegen de poten zich zeer snel, iets wat voor de hand ligt, daar ze geen weerstand onder vinden. Onder water worden de vleugeltjes gebruikt en hoel De vogel vliegt als het ware onder water en ziet zelfs kans over de bodem te lopen, waar allerlei waterdierpjes en zelfs kleine visjes worden gesnapt. Hij moet echter naar boven komen om ze te consumeren en neemt daar toe plaats op een verhoging, die uit het water oprijst. Een visje wordt vaak zo gelegd, dat onze vogel het gemakkelijk op kan pakken om het met de kop naar voren naar binnen te laten glijden. De onverteerbare delen komen later als braakballen uit de snavel. Een duik is niet beslist noodzakelijk: vanaf de kant loopt hij ook wel het water in. Er zijn diepten geregistreerd van meer dan een meter, maar in de meeste gevallen 'kulert' hij 25 tot 50 cm onder water over de bodem. Hij pikt alleen datgene op dat hij kan zien; stenen of voorwerpjes onder water omdraaien is er niet bij. Ook is hij in staat vanaf de bodem naar de oppervlakte te schieten en onmiddellijk weg te vliegen.

Het nest heeft de vorm van een 'oventje' met een ingang aan de zijkant. Tevens is het overhuifd met een soort dakje, terwijl het geheel wordt vervaardigd van mos, grassen, plantestengels; de binnenkant wordt gestoffeerd met dor eike- of beukeblad. Men moet deze toekomstige kinderkamer zoeken in de buurt van watervalletjes, stuwdammen, watermolens enz., in beverholen en -gaten, onder boomwortels, in klimoprانken die zich rond boomstammen slingeren, onder bruggen en dergelijke. Soms bevindt de wieg zich **achter** een waterval en is de vogel bij het af- en aanvliegen verplicht dwars door het vallende water te 'zwemvliegen'. Dat gaat de 'watermerels' uitstekend af en ook de jongen hebben allerminst watervrees. Vaak is het zo, dat het kroost eerder kan zwemmen dan vliegen!

Een compleet legsel bestaat uit vier tot zeven eieren; deze zijn wit van kleur zonder het geringste smetje. Zij worden door het vrouwtje bebroed en aangezien haar eega haar slechts sporadisch iets te eten brengt, is ze genoodzaakt af en toe zelf op foerage uit te gaan. De maag moet nu eenmaal van het nodige worden voorzien.

De jongen worden na ruim twee weken geboren en verlaten het nest als zij tweëneenhalve week oud zijn. Niet zelden volgt hierop een tweede legsel en als het vrouwtje erg produktief is, soms nog een derde!

Het liedje van de waterspreeuw heeft veel weg van de montere zang van onze winterkoning, maar dan aanzienlijk harder. Ook hij laat het zowel 's zomers als in het barre jaargetijde horen. Als hij laag over het water 'wegsnort' hoort men soms iets dat klinkt als 'zrrt', 'zrrrb', 'zit-zit-zit' of 'klink' (u weet waarschijnlijk wel hoe moeilijk het is geluidjes op papier te zetten?).

Waterspreeuwen zijn standvogels, maar de individuen, die in hogere oorden broeden, willen, als het af te bar en boos wordt, 's winters wel eens afzakken naar lagere regionen.

DE BLAUWOOR/DWERGPAPEGAAI

vervolg van pag. 361

aan het nest aan scharnierend klepje bevestigd, zodat de vogels van dichtbij bekeken konden worden.

De vogels hadden nog geen dertig minuten in de kooi gezeten of de pop begon het nest te onderzoeken door aldoor kwetterend er in en weer uit te vliegen.

Vier dagen later kwam er op de geluiden die ik bij mijn komst 's morgens maakte van de pop geen teken van leven, maar het mannetje dat hoog op de tak vanaf zijn zitplaats het vlieggat van het nest in de gaten houdend. Vreemd genoeg werden zij snel tam toen zij een eigen verblijf hadden en hij bewoog zich niet toen ik de volière binnenkwam de klep oplichtte en op de bodem van het nest zag ik de pop in elkaar gedoken zitten. Het was alsof zij begreep wat ik wilde, want zij ging uit zichzelf op zij en ik kon haar eerste ei zien. Het was helder wit en later, toen ik in staat was om een exemplaar te meten, heb ik kunnen constateren, dat zij een gemiddelde lengte van 23 x 20 mm. hadden.

Een tweede ei werd twee dagen later gelegd en het broeden, dat de pop alleen deed, begon direct bij het eerste ei want het eerste ei kwam na 19 dagen uit en het andere twee dagen later. Opnieuw leken zij geen bezwaar te hebben tegen het feit dat ik ze bekeek en de net uitgekomen jongen leken op jonge opaline grasparkieten met het verschil dat hier het witte masker vervangen was door een licht citroengeel. Alhoewel het dijet voor deze vogel in gevangenschap wat betreft de volwassenen was opgelost, was dit duidelijk niet het geval met het opfokvoer, want ofschoon de hoeveelheid normaal voedsel werd opgevoerd, leefden de nieuwgeborenen maar ongeveer tien dagen. Tegen de tijd hadden zij de ogen al open en groene slagpenveren werden in hun vleugels zichtbaar en beneden in het midden van hun ruggen. Ik ben in de gelegenheid geweest om te zien, dat zij jong zelfstandig worden, maar ik heb verder geen enkele melding of verslag hierover kunnen vinden, en ik kan dus geen verder inlichtingen geven wanneer zij b.v. geslachtsrijp zijn, enz.

Ik moet zeggen dat zij niet zo goed aan het leven in een volière wennen, maar in een wat grotere ruimte gaat het nog wel. Ik ben er zeker van, dat zij in een beplante volière kunnen worden geplaatst zonder dat zij schade aan de beplanting aanrichten, want ik heb enkele heesters in hun volière binnenshuis gezet en er was geen enkele schade aangericht. Zij houden echter van bessen en knoppen dus vernieuwingen zullen wel op zijn tijd noodzakelijk zijn.

De voor 1-9-1969 bij Uw ringencommissaris bestelde ringen zullen worden afgeleverd in het begin van januari 1970. Voorts bestaat er het hele jaar door gelegenheid ringen te bestellen, doch hiervoor moet op een lange levertijd worden gerekend.

Daar er nog steeds misverstanden schijnen te bestaan ten aanzien van de kweeknummers diene nogmaals dat:

- 1e Ieder lid van de bond die ringen bestelt, wordt een kweeknummer toegewezen.
- 2e Personen die lid zijn van meerdere afdelingen **mogen** slechts via één afdeling ringen bestellen.
- 3e Genoemde personen mogen inzenden op de onderlinge tentoonstellingen van de afdeling waarvan zij lid zijn, mits de betreffende afdelingen hiertegen geen bezwaar hebben. Hebben de afdelingen wel bezwaar dan doen zij beter geen leden aan te nemen die reeds lid zijn van een andere afdeling van de Bond.
- 4e Naar districtstentoonstellingen kan alleen worden ingezonden door leden die in het betreffende district woonachtig zijn.
- 5e Er worden geen bestellingen op afdelingsringen meer geaccepteerd.

Een en ander is vastgelegd in het in bewerking zijnde reglement voor de tentoonstellingen. Door deze publikatie kan ieder lid en ieder afdelingsbestuur op de hoogte zijn van de getroffen regeling.

Voor zover men zich toch niet aan de regeling houdt en hierdoor moeilijkheden ontstaan heeft men die volkomen aan zichzelf te wijten. Eventuele excuses in de vorm van „het niet te hebben geweten“ zullen dan ook niet kunnen worden aanvaard.

De inscriptie van de ringen is als volgt:

2 - 4 - 8	mm	NB 66	AB01 -	100
2,3 - 2,5 - 5,4 - 10	mm	NB 66	AB01 -	100
2,9 - 4,5 - 6 - 12	mm	66 NB	AB01	100
3,5 - 7 - 14	mm	66 NB	AB01 -	100

Het is de bedoeling dat alle vogels zodanig geringd worden, dat de ring er bij de volwassen vogel niet meer af te krijgen is.

Onderstaande ringenlijst dient hiervoor als richtlijn.

2 mm:

Goudbuikjes, napoleons, oranjekaakjes, vuurvinkjes, St.-Helenafazantjes, teugelastrilden, tijger-vinkjes, brillenvogeltjes, alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling, alle soorten blauwfazantjes.

2,3 mm:

Aurora-, binzen-, druppel-, geschilderde, granaat-, kwartel-, melba-, patrijs-, ringel- en Wienerastrilden, blauwgrijs roodstaartje, grote en kleine Cuba-vink, Mozambiquesijs en edelzanger, zebravinken, ekstertjes, bronzemannetjes, loodbekjes, zilverbekjes, parelhalsamadine, muskaatvink, spitsstaart, masker, gould, ceres en alle papegaaiamadines, gordelgrasvink, staalvink, kapuzensijs en alle Amerikaanse sijensoorten, Mex. nonpareil. Alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling.

2,5 mm:

Bandvink, roodkopamadine, bruinborst-, witborst- en gele rietvink, Japanse meeuw, diamantvink. Alle bastaarden uit de soorten genoemd bij 2,3 en 2,5 mm.

2,9 mm:

Alle zang- en kleurkanaries, alle wildzang (Europese vogels) en bastaarden uit kanarie X wildzang (Europese en bastaarden uit wildzang X wildzang), rode en grijze kroonvink, indigo-, regenboog-, saffraan-, en alariovink, tangara's (als rode, veelkleur, drickleur enz.).

3,5 mm:

Rijstvogels, Japanse en zilveroornachtegaal, Schamalijsster, bulbul en Norwich, Yorkshire en Lancashire kanaries.

4 mm:

Alle grasparkieten, alle kardinalen (rode, roodkop-, roodkuif- en groene kardinaal). Alle kleine exotische duifjes (diamant-, Peru-, rots-, vredes-, zebra- en zwartmaskerduifjes), Chinese dwergkwartels en harlekijnkwartels, grijskop, pagode, glansspreeuw. Alle neophemasoorten (bourks-, turquoisine-, elegant-, splendidparkiet), dwergpapegaitjes (o.a. blauwvleugels, groenstuit- en sclaterdwergpapegaitjes), Coromandelkwartel.

4,5 mm:

Alle soorten agaporniden (personata, fisherie, roseicollis, taranta, enz.).

5,4 mm:

Valkparkiet, pruimekop- en roodrugparkiet, Stanley rosella en parelhalsbandduif, Catharinaparkiet, Aymaraparkiet.

6 mm:

Dolksteekduif, Californische kuif- en Virginia-kwartel, rosella's, gr. Alexanderparkiet, muisparkiet, en princess of Wales parkiet, halsbandparkiet, goudvoorhoofdparkiet en bruinoorparkiet.

7 mm ringen:

Austr. kuif- en bronsvleugelduiven.

8 mm ringen:

Chukarpatrijzen.

10 mm ringen:

Carolina- en mandarijneenden, goudfazanten.

12 mm ringen:

Zilver-, bos-, Lady Amherst-, Nepal- en Swinhoe-fazant. Alle grotere fazanten kunnen geringd worden met de

14 mm ring:

Hieronder vallen: konings-, bruinoor- en blauwoor-fazant.

Nuttige wenken bij de kanariekweek

door Th. Bruynaers

Het broeden met kanarievogels

Vorige keer heb ik het gehad over het broeden met kanaries in een voli re of vogelkamer. Ditmaal zullen wij het broeden in de zg. broedbatterijen eens nader gaan bekijken. Door velen van ons wordt op deze manier gekweekt, omdat het de aangewezen weg is om bewust koppelsgevijs of door wisselbroed tot het gewenste doel te komen. Door op deze manier te kweken kunt U niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit aanmerkelijk verbeteren. U kunt strenger selecteren en administratieve selectie toepassen, zodat U de diverse erfactoren kunt benutten, welke de vogels zichtbaar of latent (verborgen) bezitten. Heeft U dit geheel goed onder de knie, dan kunt U het in de vogelwereld al een heel eind schoppen. Vooral bij de heterozygote (meervoudig) verervende kanaries is een goede boekhouding noodzakelijk, denk hierbij maar eens aan de explosie der nieuwe kleuren in de laatste jaren.

Om over de gehele linie met succes te kunnen kweken is het noodzakelijk dat U naast de praktijk ook de erfactorenwet der vogels theoretisch beheerst.

Voor enkele guldens kunt U reeds goede boeken hierover kopen, waaruit al veel te leren is op dit gebied. Verder is het prettig als U een behoorlijk quantum jongen per pop kunt kweken, zodat U meer armslag krijgt bij de selectie. Door de opbrengst van het overtollige materiaal, kunt U door aanschaf van beter kweekmateriaal de kwaliteit van Uw vogels verbeteren. Ook kunt U deze opbrengst aanwenden voor aankoop van nieuwe kleurslagen, voor verbetering of modernisering van de kweekruimten.

Bij deze gerichte kweek kan het voorkomen dat U, als U in een bepaalde richting kweekt, het eerste jaar reeds succes heeft, maar dit zijn in de regel toch niet de vogels die U moet hebben; deze toevalsproducten brengen namelijk bij verdere kweek dikwijls niet datgene wat men er van verwacht. U moet rekenen dat U minimaal drie tot vijf generaties nodig heeft om fokvaste vogels te krijgen voor wat betreft grondkleur, vorm, bevedering, pigment, structuurkleur, met of zonder goede eigenschappen enz.

Bij bovenvermelde kweek kunnen wij zelf die koppels samenstellen, waardoor wij bewust de geslachtsgebonden factoren die zij bezitten overbrengen in het nageslacht. Ook kunnen wij erop rekenen dat globaal 50% van de afhankelijke factoren die de vogels bezitten in het nageslacht overgaan. Op deze materie zal ik in het volgende artikel

terugkomen.

Bij kweek in broedbatterijen moet U er voor zorgen dat de broedkooien een minimale afmeting hebben van 35 x 35 x 40 cm. De kooitjes kunt U het beste ophangen op volgorde van nummering en zodanig dat de broedende vogels elkaar niet kunnen zien.

Als U het geheel goed doet in de befaamde cirkel, t.w. de juiste huisvesting, verzorging, voeding, selectie met inbegrip van de administratieve selectie, een goede fokcombinatie, vochtigheidsgraad en temperatuur in de kweekruimten, een goede belichting enz., dan moet iedere kweker een redelijk aantal nakomelingen per kanariepop van goede kwaliteit kunnen kweken. Haalt U per seizoen niet meer dan drie jongen gemiddeld per pop, dan ontbreekt er iets aan deze cirkel. Uit normale gezonde ouders, die goed gecombineerd zijn, moet U gemakkelijk vier tot negen jongen per pop in een seizoen kunnen kweken. Dit zijn echt geen mirakels,

maar helaas zijn er veel kwekers die deze aantallen niet halen. Uit de praktijk blijkt mij gelukkig dat er toch ook veel kwekers zijn, die zonder grote schommelingen dit aantal jaarlijks met gemak kunnen halen. Andere liefhebbers zitten echter vaak te sukkelen van de ene op de andere ronde, zonder veel vogeltjes op stok te kunnen krijgen. Deze groep zou ik willen adviseren aan de hand van de omschreven punten na te gaan waar de fout kan zitten en vooral als zij slecht kweekmateriaal hebben

Wissel

De

BOEKENNIEUWS

dit zonder pardon op te ruimen, beter met één koppeltje goede vogels kweken dan met tien slechte, waaraan men geen plezier kan beleven.

Het is niet mijn bedoeling U mijn zienswijze op te dringen, maar om tevreden kwekers te krijgen en om de kwaliteit van de vogels te verbeteren.

Als U grotere aantallen nakomelingen per pop kunt kweken, heeft U meer armslag bij de selectie, waardoor in kort tijdsbestek de kwaliteit aanmerkelijk verbeterd kan worden. Naar verbetering van kwaliteit der vogels moeten wij toe, hetgeen gezien het zeer goede kweekmateriaal dat in ons land is, in kort tijdsbestek te verwezenlijken moet zijn.

Nogmaals, als Uw eigen materiaal veel te wensen overlaat, verkoop dit en schaf hiervoor enkele goede kweekkoppels aan. Koop bij een bonafide kweker. Met deze vogels kunt U een goede basis leggen voor de toekomst. Op deze manier kost het U niet veel geld en het geeft U de meeste voldoening als U het geheel goed kunt uitbouwen. Het geeft ook nog een prettig gevoel als U naast de liefhebberij er op het eind van het jaar financieel goed uitspringt. Maar de echte liefhebbers moeten van het standpunt uitgaan dat het niet om het gewin gaat, maar in hoofdzaak om zich uit te leven in deze liefhebberij. Practisch iedere liefhebberij kost geld, maar bij veel pech kan het voorkomen dat wij de moed laten zinken en er op slag mee willen ophouden. Gewoonlijk heeft men hiervan naderhand spijt en mijn advies is, begin weer van voren af aan, zodat U toch weer Uw ontspanning heeft. Bij zeer ernstige tegenslagen, zoals diefstal, bij pokkenepidemie e.d. helpen de echte liefhebbers uit Uw club U zeker weer op de been, zodat U toch enigszins aan Uw trekken kunt komen.

Van het Kosmos Verlag te Stuttgart ontvingen wij een nieuwe uitgave in de serie „Das Vivarium”. „So hilft man den Vögeln” heeft als ondertitel „Vogelschutz das ganze Jahr” en dat geeft de inhoud van het boek goed weer. Het gaat om praktische vogelbescherming gedurende het gehele jaar, een vogelbescherming, welke door vele van onze lezers wordt bedreven en die in dit boekje veel waardevolle gegevens zullen vinden. De auteur, **Dr. Hans Löhrl** is een erkende vakman op het terrein van de praktische vogelbescherming.

Behandeld worden o.a. wintervoeding, nestkasten, nesten onder het dak en vogelbaden. De vogelvriend zal bijv. ervaren dat de meeste vogels met de spreuwenestkasten weinig weten te beginnen. Wat dan wel? In dit boekje vindt U het antwoord. Ook de resultaten van de onderzoekingen naar het gedrag van de vogels worden besproken. Een boekje met veel praktische informatie voor de vogelliefhebber, dat er aan wil meewerken onze inheemse vogelsoorten te beschermen tegen onze opdringende „beschaving”. De prijs bedraagt D.M. 5.80.

Nanne A. Ferbeek.

De Torenvalk

Falco tinnunculus

Men is tegenwoordig van mening dat de roofvogels van vitaal belang zijn om het nodige evenwicht in de dierenwereld te handhaven. Zij zoeken immers hun prooi hoofdzakelijk onder zieke, verzwakte of oude dieren. De bijna niet meer voorkomende havik jaagt op eksters en gaaien, maar gezien het kleine aantal haviken, heeft de vlaamse gaai een grote vijand verloren en kan ze zich bijna ongestoord uitbreiden, dit tot grote schade van de zangvogeltjes.

376

De prooi van de torenvalk bestaat voornamelijk uit insecten en knaagdieren (veld en spits-muizen). Deze soort is dus zeer nuttig.

De torenvalk jaagt laag boven de grond en staat met de kop in de wind geregeld stil wat „bidden“ wordt genoemd. Bespeurt de vogel iets, dan stoot hij snel, schuin naar beneden. Een ieder die dit wel eens heeft gezien moet het opgevallen zijn hoe vaak de stoot mislukt. Wat hiervan de oorzaak is is me niet bekend. 'k Heb wel eens gelezen dat de oorzaak in zijn korte tenen moet worden gezocht maar dat lijkt me onwaarschijnlijk.

Met zijn puntige vleugels, slanke, lange staart en „biddende“ vlucht is de vogel, behalve in Zeeland, een vertrouwd beeld in het Hollandse landschap.

Ook in de steden komt de vogel voor o.a. op de Westerkerk in Amsterdam. Het schijnt dat deze vogels ook in de grote steden jagen en dan voornamelijk op mussen.

De torenvalk nestelt in bomen, oude nesten van andere vogels, in nestkasten en in molens, op torens en andere gebouwen en in de duinstreken een enkele keer op de grond. Meestal ontbreekt nestmateriaal. Het broedsel telt vier tot zeven roomkleurige, met roodbruine stippen en wolkjes bedekte eieren die na vier weken broeden uitkomen.

Men schat het aantal broedparen in ons land op ongeveer 1400. Er loopt momenteel een onderzoek naar het voorkomen van de torenvalk in ons land door de heer F. Koning, Peikmerweg B 110 Burgerbrug (NH). Gegevens over broedgevallen en voorkomen zal hij gaarne van U ontvangen.

Begin januari 1969 vond er een gevecht plaats om een nestgelegenheid in een oude boom. In deze boom bevindt zich een oud nest waarin elk jaar een torenvalkpaartje hun jongen groot brengen. Aan het gevecht werd door zeker 12 torenvalken deelgenomen. Het gebeurde vlak voor mijn huis en mijn aandacht werd getrokken door het schelle gekrijs dat ze tijdens hun gevechtshandelingen voortbrachten. Zowel 's zomers als 's winters wordt de boom door een paartje torenvalken bewoond. Hoogstwaarschijnlijk stelde het gevecht niets voor, misschien hadden de vogels die hier thuishoren een flinke prooi wat de aandacht van een aantal „trekkers“ heeft getrokken.

Rest mij nog te vertellen dat de rust in de boom van „onze“ torenvalken tot op heden niet is verstoord.

Literatuur:

A. Rutgers: *Vogels van Europa, deel 1*, Uitgeverij Littera Scripta Manet Gorssel.

F. Koning: *Het voorkomen van de Torenvalk in Nederland, Het Vogeljaar, 1968.*

Ussel

De,

KONINKLIJKE P. SLUIS N.V., POSTBUS 4, WEESP

De Arenduil

Bubo.bubo

Arenduil of Oehoe

Onder deze naam is de hierbij afgedrukte vogel weinig bekend. Als „Oehoe” kennen veel meer mensen deze grootste Europese uil die maar eventjes twee keer zo groot is dan een kerkuil of ransuil. Overigens komt de arenduil niet in ons land voor, een enkele keer is de oehoe hier als dwaalgast waargenomen. In dierentuinen kan men de oehoe nog wel eens tegen komen, zo ook die welke hierbij is afgebeeld, n.l. in Emmen.

De vogel is te herkennen aan zijn groot formaat, aan zijn grote oorpluimen, lichtbruine borst en mooie grote oranje ogen. Behalve in Engeland, Nederland, België en het noorden van Frankrijk komt de oehoe in heel Europa voor.

In Noord-Amerika leeft een soort, de Great Horned Owl, die zich voorzover ik het kan beoordelen in weinig of niets van de Europese vorm onder-

Nanne A. Ferbeek

scheidt. De Amerikaanse vorm is misschien iets lichter. Beide soorten hebben een krijgshaftig uiterlijk en jagen meestal 's nachts langs bosranden en over velden en ruimen veel schadelijke dieren op, o.a. ratten.

Uilen hebben de gewoonte vanuit een bepaald punt te jagen en hun prooi in zijn geheel naar binnen te werken.

De onverteerbare delen, beenderen, pels en veren worden weer in balletjes uitgebraakt en het ligt dan onder de vogel zijn rustplaats ook bezaaid met deze z.g. „uileballen”.

Deze uileballen worden soms door biologen onderzocht en men kan aan de hand van de resten die men in die balletjes vindt vaststellen welke dieren in die streek leven. Op deze manier heeft men wel eens ontdekt dat in een bepaalde streek b.v. een soort muizen leefden die men daar helemaal niet verwacht had.

In artis hebben oehoes verschillende keren gebreed en er zijn ook jongen groot gebracht.

De oehoes nestelen in hopen of oude nesten van andere vogels. Ze leggen twee of drie witte eieren die na dertig dagen uitkomen.

Ook deze uilen kunnen 's nachts huiveringwekkende geluiden voortbrengen. Ongeluksvogels zijn het evenmin. In het opruimen van schadelijk gedier te zijn ze, zoals gezegd, zeer nuttig.

Hopenlijk is de tijd voorbij dat jagers meenden een goede daad te doen als ze een uil naar beneden haalden.

□

Literatuur:

J. Spirhanzl-Durts, *Atlas van de Vogelwereld*, (Zwarte Beertjes)

W. Earl Godfrey, *The Bird of Canada*, Ottawa 1966.

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN

GOOR

Gordelgraavinken	35,— ppr
Diamantvinken	50,— ppr
Bandvinken	5,— ppr
Rode kroonvink	20,— pst
Roodkopgouldamadines	65,— ppr
Driekleurnonnen	6,50 ppr
Zwartkopnonnen	7,— ppr
Abb. Geelbuikastrilde	14,50 ppr
Ceresstrilde	35,— ppr
Rode Druppelstrilde	65,— ppr
Binzenastrilde	35,— ppr
Spitsaartamadines	35,— ppr
Diamantduifjes	20,— ppr
St. Helenafazantjes	15,— ppr
Zilverbekjes	4,— ppr
Edelzangers	9,— ppr
Mozambique-sijjes	9,— ppr
Japane Meeuwjes	6,— ppr
Rijstvogels	7,— ppr
Witte Rijstvogels	35,— ppr
Dwergkwartels	11,— ppr
Zilverkwartels	25,— ppr
Kuifkwartels	40,— ppr
Pruinkopparkiet	40,— ppr
Tamme papegaai	145,— pst
Sperling dwergpapegaaitjes	35,— ppr
Halsbandparkiet	20,— ppr
Grasparkieten	7,— ppr
Lutino	10,— ppr
Muisparkieten	30,— ppr
Roodrug parkieten	65,— ppr
Bourks parkieten	65,— ppr
Bruinoor parkieten	60,— ppr
Turquoise	100,— ppr
Agapornis Fischeri	47,50 ppr
Agapornis Teranta	32,50 ppr
Rode kardinalen	22,50 pst
Nandaya parkieten	50,— ppr
Bichinowastrilde	50,— ppr
Purperglans merels	17,50 pst
Napoleons	4,— ppr
Blauwfszant	7,50 ppr
Blauwgrijs roodstaartje	9,— ppr
Baardvogeltjes	22,50 ppr
Goudvoorhoofd bladvogels	37,50 pst
Jap. kwartels	15,— ppr
Muskaatvinken	5,50 ppr
Goudmussen	6,50 ppr
Vuurvinken	6,— ppr
Bruinkoprtolonen	5,— pst
Regenboogvinken	22,50 pst
Grote safranvinken	17,50 pst
Blauwe Bisschoppen	25,— pst
Yendaya parkieten	80,— ppr
Ekstertjes	6,— ppr
Indigovink	16,— pst
Roodrugkestertjes	15,— ppr
Aurora astrilde	20,— ppr
Goudbuikjes	9,— ppr
Groene druppel astrilde	75,— ppr
Siegel druppel astrilde	100,— ppr
Grote Mozambique sijjes	25,— pst
Alario vinken	35,— ppr
Zwartmaskerdulffjes	17,50 ppr
Staalvlekdulffjes	17,50 ppr
Groenvleugelduiven	65,— ppr
Roodkuifkardinalen	20,— pst
Roodoorbulbul	15,— pst
Tijgervinkjes	6,— ppr
Dominicaïnwidas	10,— ppr
Loodbekjes	4,— ppr

1 paar Ekstertjes	} Samen f 21,—
1 paar Napoleons	
1 paar Muskaatvinken	
1 paar Loodbekjes	
1 paar Rijstvogels	

's Maandags gesloten, 's Zondags van 9—2 u. geopend.
Verzendingen onder rembours.
minimum orders f 15,—

GROTESTRAAT 69
TEL. (06470) 2623

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. H. D. Groen.
Tweede, herziene en vergrote uitgave. Privé editie.
Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco
na overmaking van f 31,50 per postwissel of giro aan:
Dr. H. D. Groen, Rijkstr.weg 252, Haren (Gr.) Giro 833045

NU OF NOOIT!

Een eigen Sportbroedmachientje.

Vanaf f 85,— voor 100 Kwartel-eieren of 48 Kippe-
eieren. Capaciteit van 80, 100, 150, 200 eieren enz.
met eierenkeerapparaat voor 50 eieren vanaf f 175,—.
Folders met afbeelding op aanvraag.

A. M. KOKKE

Bredeweg 30 — Groesbeek — Telefoon 08891 - 16 32

NIEUW „ROODKLEURSTOF“ 50 GRAM f 12,50

Zeer voordelig. Lost goed op en geeft uw T.T. vogels
een zuivere rode kleur. Geen oranje-rode kleur. Zendt
ons f 12,50 en u ontvangt p.o. deze verbeterde kleurstof
van uw Sportvriend.

VOEDERSPECIALIST

J. M. OTTEN

Vogel en Zaadhandel

DORPSTRAAT 40 - SCHINNEN (L.) - TEL. 04493 - 3 78

ZESDE GOUDEN NATIONALE T.T. DEN HAAG

PRIJZEN:

Naast het bekende goud, zilver en brons, zal
ter stimulering van de kweek van vorm-,
postuur- en kuifkanaries, afhankelijk van het
aantal ingezonden vogels in deze groep, een
gouden, zilveren of bronzen medaille beschik-
baar worden gesteld.

De waardpunten zijn weer op f 1,— gesteld.
Voorts voor de vrije derby drie geldprijzen à
75, 50 en 25 gulden.

Vraagprogramma en inschrijfformulieren aan te
vragen bij:

R. H. HEISTERBORG, VALKENBOSKADE 639,
DEN HAAG, TELEFOON 65 00 51.

a. VOOR ALLE VOGELS

1. Gervit W
(vitaminenpreparaat)
2. Hennegold (ruthul)

b. VOOR GROTE PARKIETEN

1. Antiworm F (tegen spoelwormen)
2. Eimeran (voor voliëre en hokontsmetting, ook
wormelieren)

Alles in verpakking van 100 cc (Eimeran 250 cc)
Thans weer uit voorraad leverbaar.

Levering via de handel; waar niet voorradig
bestellen bij onderstaand adres.
Verder: Voliëre schrikdraadapparaten tegen
katten etc. met ingebouwde beltransformator op
lichtnet, f 95,— incl. B.T.W.

W. H. SCHIPPERS, Metelerskampweg 16,
Leuvenheim, post Brummen, Telefoon 05756 - 16 72.

BESTEL NU VAN A. RUTGERS:

Trop. Voliërevogels I & II à f 18,25 p. d.

Handboek v. d. Kl.park.kw. à f 14,— incl.

EXTRA kleurplaat met 48 kleurparkieten.

Handboek v. d. Kleurkan.kweek à f 14,—

(Bosman)

incl. EXTRA kleurplaat met 32 kleurkan.

Tot 1 sept. ontvangt iedere besteller van

een dezer titels GRATIS een INGELIJSTE

VOGELPLAAT van f 5,25!

In 't najaar GROOT NIEUWS voor lief-

hebbers van kleurkanaries en Austr. park.!

INTERNATIONALE HOBBY BOEKHANDEL

GORSSEL

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan: (verzending niet franco, verpakking f1,50, minimum orders f15,-, levende aankomst gegarandeerd):

Man kanaries	/ 14,- p st bij 5 stuks	/ 12,50 p st
Pop kanaries	8,- p st bij 10 stuks	7,50 p st
Bastaard Putters, uitstekende zangers		22,- p st
Zilveroor Nachtegalen, uitstekende zangers		40,- p st
Napoleonnetjes	/ 4,- p p bij 10 pr	3,50 p p
Zilverbekjes	3,50 p p bij 10 pr	3,- p p
Bandvinken	5,- p p bij 10 pr	4,- p p
Ekstertjes	5,50 p p bij 10 pr	4,50 p p
Vuurvinken	6,- p p bij 10 pr	5,50 p p
Blauwfaantjes	7,- p p bij 10 pr	5,50 p p
Oranjekaakjes	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Mozambiquesijzen	9,- p p bij 10 pr	8,- p p
Edelzangers	9,- p p bij 10 pr	8,50 p p
Blauwgrijze Roodstaartjes		
	9,- p p bij 10 pr	8,50 p p
Driekleur Nonnen	6,50 p p bij 10 pr	6,- p p
Muskaatvinken	5,50 p p bij 10 pr	5,- p p
Tigervinken	6,- p p bij 10 pr	5,- p p
Staalvinken	6,50 p p bij 10 pr	6,- p p
Dominikaan Wida's	11,- p p bij 10 pr	
Goudmussen	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Goudbukjes	8,30 p p bij 10 pr	8,- p p
Malabar Fazantjes	5,- p p bij 10 pr	4,50 p p
Witkop Nonnen	8,- p p bij 10 pr	7,- p p
Indigo Vinken	15,- p st bij 5 st	13,50 p st
Mexikaanse Nonpareils, op kleur		25,- p st
Grijze Rijstvogels	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Brillenvogeltjes		20,- p p
Saffraan Vinken		16,- p st
Gians Merels		18,- p st
Zuid-Amerikaanse Gians Merels		15,- p st
Kala Bulbuls		15,- p st
Witoor Bulbuls		15,- p st
Roodoor Bulbuls		16,50 p st
Roodkuif Kardinalen		17,50 p st
Geelsnavel Peroduiven		30,- p p
Kleine Staalvlek Peroduiven		25,- p p
Carolina duiven		70,- p p
Zwart Masker duifjes		17,50 p p
Senegal duiven		30,- p p
Ala Blanca duiven (prachtige, zeldzame duiven)		120,- p p
Australische Kuifduiven		80,- p p
Australische Bronsvleugel duiven		130,- p p
Japanse Meeuwtes	/ 7,50 p p bij 10 pr	7,- p p
Zebravinken, grijze	7,- p p bij 10 pr	6,- p p
Zebravinken, beige (bruin)		
	8,- p p bij 10 pr	7,- p p
Zebravinken, masker	12,- p p bij 10 pr	10,- p p
Zebravinken, zilvervleugel		
	14,- p p bij 10 pr	12,- p p
Roodkop Gould Amadines		80,- p p
Spitsstaart Amadines		35,- p p
Gordel Grasvinken		40,- p p
Diamant Vinken		55,- p p
Ceres Astrilden		35,- p p
Binzen Astrilden		35,- p p
Witkuifgaaien, uit buiten-volière		40,- p p
Witkeelgaaien		40,- p st
Zwartblauwe gaai, zeer mooi	prijs op aanvraag	
Geelsnavelkitta en Roodsnavelkitta		85,- p st
Saltan hoenders		130,- p p

Mexikaanse Langstaart Gaaien	200,- p st
Groene Jacht Eksters	200,- p st
Grote Gele Troupialen, zeer mooi	125,- p st
Witwang Touraco	200,- p st
Roodkuif Touraco	250,- p st
Berg Toekan	500,- p p
Grote Zwavelborst Toekan, pracht vogel	600,- p p
Grasparkieten	8,- p p
Deense Bonten. Lutino en Albino Parkieten	14,- p p
Violetparkieten	18,- p p
Regenboogparkieten	25,- p p
Pruniekopparkieten	45,- p p
Valkparkieten	40,- p p
Vuurvleugelparkieten	60,- p p
Yendaya Parkieten	120,- p p
St. Thomas Parkieten	50,- p p
Derbyan Parkieten	350,- p p
Roodrugparkieten	75,- p p
Bourkparkieten	75,- p p
Turquoise Parkieten	100,- p p
Tofi parkieten	50,- p p
Tui parkieten	60,- p p
Muisparkieten	35,- p p
Roodkopparkieten	80,- p p
Blauwkop Parkieten	85,- p p
Bruinoor Parkieten	70,- p p
Geelvleugelparkieten	35,- p p
Sperling Dwerf Papegaai	32,50 p p
Grote Alexander Parkieten	75,- p p
Ara Parkieten	185,- p st
Dwerf Ara	140,- p st
Geelvoorhoofd Amazone	vanaf 135,- p st
Blauwvoorhoofd Amazone, zeer mooi	135,- p st
Roodkop Amazone (Mexico)	135,- p st
Grijze Roodstaartpapegaaien, met garantie op spreken bij 3 stuks	150,- p st
Grijze Roodstaartpapegaaien, handtam, met garantie op spreken	180,- p st
Molukken Kakatoes	400,- p st
Grote Geelkuif Kakatoes	400,- p st
Middel Geelkuif Kakatoes	175,- p st
Groenvleugel Ara's	225,- p st
Geelblauwe Ara's	250,- p st
Rode Geelvleugel Ara's	250,- p st
Grote Java Beo, sprekend	250,- p st
Middel Beo's	70,- p st
Kleine Geelkop Beo's	40,- p st
Over Mayna's	15,- p st
Chin. Dwergekwardels, hen	10,- p st
Chin. Dwergekwardels, haan	4,- p st
Zilver Chin. Dwergekwardels	35,- p p
Rode Bos Kwardels	20,- p p
Calif. Kulkwardels	42,50 p p
Zwarte Francoline-kwardel	75,- p p
Witte Chin. Regenkwardels	37,50 p p
Diamantduifjes	20,- p p
	18,- p p
Geelmantel Lorri, uit buiten-volière	275,- p p
Rode Lorri	prijs op aanvraag
Vrouwen Lorri en Salvator Lorri	prijzen op aanvraag
Purpernek Lorri	prijs op aanvraag
Agapornis Fischeri	47,50 p p
Agapornis Personata	55,- p p
Agapornis Taranta	40,- p p
Agapornis Rosei Colli	35,- p p

Verder aan te bieden:

Mooie kleine Capucijner aapjes	150,- p st
Kleine Eekhoorn aapjes	95,- p st
Kleine Groene Meerkat aapjes	140,- p st
Kleine Rhesus aapjes	175,- p st
Schildpadden, alle maten	prijs 3,- t/m 8,- p st bij grote afname reductie

Diverse Pauwen, Fazanten, Kranen en Zwanen.

VOGELLIEFHEBBERS! BEZOEK EENS ONS PARK, GELEGEN IN EEN BOSRIJKE OMGEVING, WAAR U DUIZENDEN VOGELS EN VELE APENSOORTEN KUNT BEWONDEREN. CAFÉ-RESTAURANT MET GROOT TERRAS. GROTE SPEELTUIN MET VELE ATTRACTIES. DOORLOPEND VOGELVERKOOP.

Wissel

De